

206115

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

У. С. Р. Р.

Н. К. О.

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК

Київ, вул. Чудновського 2

Тел. 7-84

ВІСТІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

ЗА РЕДАКЦІЄЮ НЕОДМІННОГО СЕКРЕТАРЯ АКАДЕМІЇ

PROCÈS-VERBAUX DE L'ACADÉMIE DES SCIENCES D'UKRAINE

1931

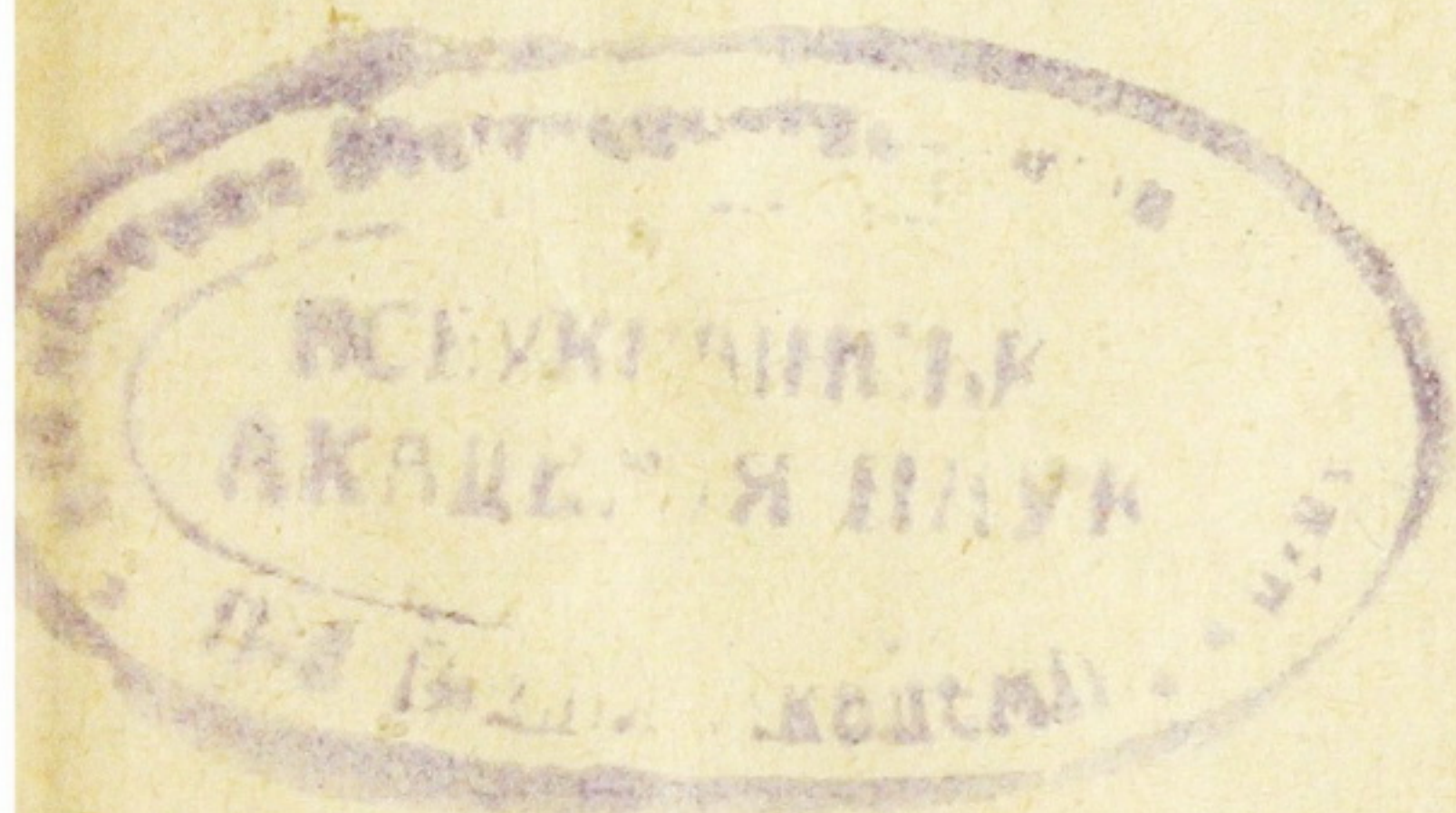
Рік 4

КВІТЕНЬ—ЧЕРВЕНЬ

№ 4—6

З М І С Т

Передмова. — Тематичний план на 1932 р.:
1. Природничо-технічного відділу; 2. Соціально-економічного відділу; 3. Установ при президії ВУАН. — Оповіщення про конкурс на вільні посади у ВУАН.

КИЇВ

1931

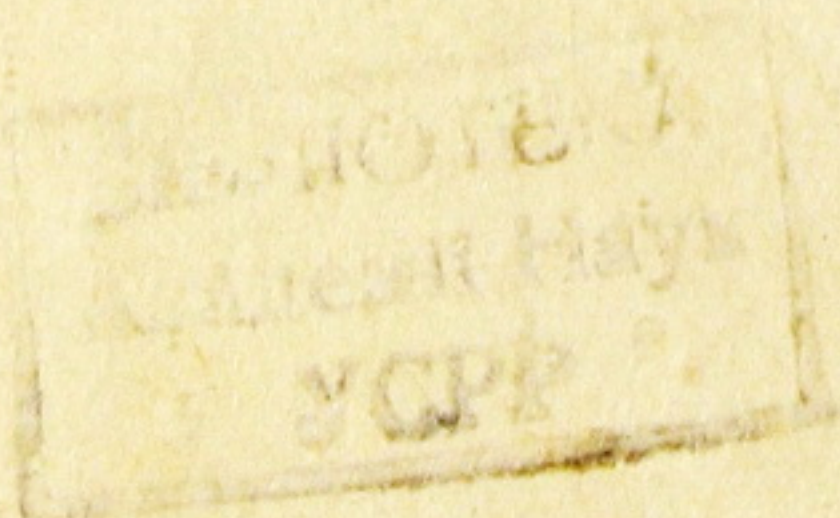
Бібліографічний опис та шифри
для бібліотечних каталогів на цю
книгу вміщено в „Літописі Україн-
ського Друку“ та „Нартковому репер-
туарі“ Української Книжкової Палати.

Дозволяється випустити в світ.

Неодмінний Секретар Академії Наук акад. *О. Корчак-Чепурківський.*

Київський Міськліт № 232.

Київ. 14-та друкарня УПО,
вул. Леніна, 19.
Зам. 2115 — 1500 — 1931 р.
5¹/₂ арк.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВУАН НА 1932 РІК

Величезний розмах соціалістичного будівництва, неznані ще темпи його розвитку, висувають потребу розв'язати багато нових проблем, незмірно підвищують ролю науки в соціалістичному будівництві. Отже, щоб підняти вагу її до рівня завдань періоду соціалізму, що до нього вступив Радянський Союз, і підпорядкувати вимогам цього періоду, треба зреструювати цілу наукову роботу й збудувати її на базі точно додержаної плановості. Адже план дає пролетаріатові найраціональніший спосіб провести свою класову політику в науково-дослідчій справі; через план найлегше повернути н.-д. думку до потреб соціалістичного будівництва; за допомогою плану стає можливим рішуче збільшення темпів та ефективності н.-д. роботи.

Відповідну директиву маємо й від ЦК ВКП(б), який у своїй ухвалі на доповідь Комуністичної Академії так зформулював основні завдання для науково-дослідчої роботи: „В своїй науково-дослідчій роботі Комакадемія має виходити з доконечної потреби висунути на кін опрацювання конкретних вузлових проблем, поєднаних з поточними завданнями партії і пролетаріату, із вступом до доби соціалізму, з завданнями виконати п'ятирічку за 4 роки на базі реконструкції цілого народнього господарства, з завданнями культурної революції та в цілому — з класовою боротьбою світового пролетаріату на теперішньому етапі“.

Оці завдання н.-д. роботи, сконкретизовані також в ухва-лах 1-ої всесоюзної конференції в справі планування н.-д. роботи, стали за підвалину до першого попереднього проєкту н.-д. роботи ВУАН на 1932 р. Цей план ухвалено на сесії ВУАН у липні ц. р., і Президія ВУАН друкує його, щоб подати на обміркування радустанов і радянської суспільности, сподіваючись одержати від них зауваження, що дадуть змогу удосконалити план в зазначеному напрямку і подати на остаточне затвердження листопадової сесії ВУАН.

До планування своєї наукової роботи ВУАН береться уже не перший рік: вона склала на протязі 1928—30 р. три варіанти п'ятилітнього тематичного плану, дедалі удосконалюючи його, щоразу більше підпорядковуючи його потребам соціалістичного будівництва; має й річні плани роботи, починаючи від 1929 року. Але на широке обміркування радянських органів та радянської громадськості план подається вперше. Потреба такого обговорення цілком природно впливає з ухвали всесоюзної конференції в справі планування н.-д. роботи про те, що „основа планування тематики н.-д. роботи в річні й перспективні плани держорганів (насамперед для промислових і с.-г. установ), плани технічно-економічної рекон-

струкції та оборони. Обслуговування плану технічно-економ. реконструкції і зростання впливу науки на саме укладання цих планів, — це головне визначальне завдання в плянуванні н.-д. роботи лінією її тематики“.

Оці два зустрічні процеси — планування н.-д. роботи на базі планів держорганів та вплив н.-д. установ на самі ці плани держорганів — є можливі тільки при найщільнішому контакті н.-д. установ та держорганів, при постійному обопільному обміні їх інформацією. Але такого систематичного зв'язку між ними ще немає; отже оцей план ВУАН на 1932 рік складено тільки частково на базі планів держорганів на 1932 рік, поскільки вони ВУАН були відомі. В решті плану ВУАН довелося орієнтуватися на загальний напрямок і темп розвитку Радянського Союзу, як їх дано в п'ятилітньому пляні, як їх можна собі змалювати з поточних бурхливих процесів соціалістичного будівництва. Тим більшої уважності сподівається ВУАН від госпорганів та радянської громадськості при обміркуванні цього попереднього проекту тематичного плану; а конкретність плану дозволяє робити такі ж конкретні корективи до нього.

П. 7 резолюції конференції в справі планування н.-д. роботи розподіляє завдання н.-д. роботи на три категорії: а) вповні забезпечити поточні потреби, б) забезпечити перспективні плани, в) забезпечити роботу коло вузлових проблем сучасної науки, що від розв'язання їх залежить дальший перебіг технічно-економічного розвитку соціалістичної країни, випереджаючи темпи розвитку науки капіталістичних країн. Правильному поєднанню цих моментів має відповідати також певний розподіл праці між трьома категоріями н.-д. установ: провідними н.-д. установами, установами спеціалізованого типу (приміром, галузевими інститутами) та вузько-практичними низовими н.-д. осередками (заводськими лабораторіями, дослідними стаціями тощо). Отже з цієї ухвали ясно, що ВУАН виявила б нерозуміння своїх завдань найвищої провідної комплексної н.-д. установи в УСРР, якби вона в плані своєї н.-д. роботи перейшла до вузького практицизму, занехавши свої основні завдання — давати провід цілій науковій роботі Радянської України, торувати шляхи для її невпинного буйного розвитку, гідного країни будованого соціалізму. Але було б також поворотом до шкідницької концепції „наука для науки“, якби в кожній з поставлених собі від Академії для роботи проблем не можна було простежити зв'язку їх з соціалістичною реконструкцією СРСР, з великою культурною в ньому революцією, з обороною від ворогів соціалізму.

Призначення остаточного затвердження плану на половину листопада робить можливим узяти до уваги тільки ті пропозиції, що будуть подані до 15/XI ц. р. Надсилати їх треба на адресу: Київ, Чудновського 2, до Президії ВУАН.

І. МАТЕМАТИЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Комісія застосованої математики.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1. Математичні проблеми гідродинаміки з застосуванням до турбін (акад. Д. О. Граве).
2. Способи графостатистики й номографії в технічних проблемах (акад. Д. О. Граве).
3. Питання астрофізики, з доручення Комісії соціалістичної перебудови сільського господарства (акад. Д. О. Граве).
4. Диференціальні рівняння енергетики (М. Х. Орлов).
5. Наближене обчислення різницевих рівнянь будівельної механіки (М. Х. Орлов).
6. Основи геометрії в світлі марксо-ленінської методології (М. Х. Орлов).
7. Математика „божественного откровения“ — інтуїціонізм (М. Х. Орлов).
8. Обертання гарматня під час польоту — участь у колективному опрацюванні військово-математичної задачі (М. Х. Орлов).
9. Математичні проблеми теорії коливань (нештатні члени комісії).

Науково-популяризаційна робота.

1. Математика на службі соціалізму — брошура (М. Х. Орлов).
2. Математика та її значення для соціалістичної техніки — доповіді (акад. Д. О. Граве).

Бібліографічна робота.

Бібліографія видань за 1931 рік, силами нештатних членів бібліографічного бюро, з таких галузів: 1) діалектологічний матеріалізм і математика, 2) математика в економіці, 3) математика в техніці, 4) математика в фізиці, хемії і природознавстві, 5) математика в УСРР.

Наукові відрядження.

1. Одно закордонне відрядження на міжнародній математичній з'їзд в Швейцарії (М. Х. Орлов).

2) Одно внутрішнє відрядження до Москви для роботи в Комакадемії (М. Х. Орлов).

Видавнича робота.

- 1) Участь у цикловому журналі — 6 арк.
- 2) Монографія про „Диференціальні рівняння енергетики“ — 10 арк.
- 3) Науково-популярна брошура — 2 арк.

2. Комісія чистої математики.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Нові проблеми в теорії інтегрування диференціальних рівнянь з частинними похідними.

б) Інтегрування диференціальних рівнянь застосованої механіки й балістики.

1) Узагальнені способи Якобі й Якобі-Майєра, щоб інтегрувати системи лінійних диференціальних рівнянь (акад. Ю. В. Пфейфер).

2) Залежності між звичайними диференціальними рівняннями й рівняннями в частинних похідних першого порядку (акад. Ю. В. Пфейфер).

3) Різні випадки співвідношень повних систем лінійних рівнянь з рівнянням в частинних похідних першого порядку (колективна праця).

4) Інтегрування системи нелінійних рівнянь першого порядку з однією невідомою функцією (М. К. Куренський).

5) Вирахування елементів траєкторії гарматня й вирахування деривації — участь у колективному опрацюванні військово-математичної задачі (М. К. Куренський).

6) Інтегрування системи рівнянь з частинними похідними першого порядку при 2-х і 3-х функціях (М. К. Куренський).

7) Дві доповіді з матеріалістичної діалектики в математиці (колективна праця).

Науково-популяризаційна робота.

1) Математика і оборона СРСР — брошура (М. К. Куренський).

Наукові відрядження.

1) Два закордонні відрядження на міжнародній математичний з'їзд в Швейцарії (акад. Ю. В. Пфейфер, М. К. Куренський).

2) Два внутрішні відрядження для роботи в бібліотеках Харкова, Москви й Ленінграду (акад. Ю. В. Пфейфер, М. К. Куренський).

Видавнича робота.

- 1) Участь у цикловому журналі — 5 арк.
- 2) Монографія про „Узагальнені способи інтегрування системи лінійних диференціальних рівнянь“ — 5 арк.
- 3) Науково-популярна брошура — 2 арк.

3. Комісія математичної статистики.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

- 1) Різні типи середніх в математичній статистиці (акад. М. П. Кравчук).
- 2) Досліди над кривими розподілу (акад. М. П. Кравчук).
- 3) Методологічні питання добору середніх та способу найменших квадратів (акад. М. П. Кравчук).
- 4) Суперечливі погляди на теорію дисперсії (колективна праця).
- 5) Статистичні методи сучасної фізики в світлі діалектичного матеріалізму (В. Є. Дяченко).
- 6) Змінна в часі кореляція (Б. І. Лагунов).
- 7) Математична статистика в питаннях зовнішньої балістики — участь у колективному опрацюванні військово-математичної задачі (В. Є. Дяченко).

Науково-популяризаційна робота.

- 1) Основні ідеї теорії ймовірностей та основи математичної статистики — брошура (колективна праця).
- 2) Практичні засади способу найменших квадратів, брошура (колективна праця).

Бібліографічна робота.

- 1) Продовження зведеної каталогізації книг і статтів з математичної статистики в бібліотеках м. Києва.

Наукові відрядження.

- 1) Одно закордонне відрядження на міжнародній математичній з'їзд у Швейцарії (акад. М. П. Кравчук).
- 2) Три внутрішніх відрядження до Москви, Ленінграду й Харкова (акад. М. П. Кравчук, В. Є. Дяченко, Б. І. Лагунов).

Видавнича робота.

- 1) Участь у цикловому журналі — 5 арк.
- 2) Науково-популярні брошури — 5 арк.

Експертно-консультаційна робота.

В в.-д. Інституті цукрової промисловости, Інституті гієни й патології праці, н.-д. Геолог. інституті.

II. ІНДУСТРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Катедра математичної фізики ВУАН.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Наближене інтегрування диференціальних рівнянь 4-го ступня, що їх складено при розрахунку інженерних споруджень. Питання це висуває Інститут споруд. НТУ ВРНГ УСРР (М. М. Крилов, М. М. Боголюбов).

2) Обчислення сингулярних чисел за допомогою узагальнених методів Бернуллі та Греффе. Основною проблемою цього досліджу має бути відповідне узагальнення цього випадку методів Бернуллі та Греффе, що ними широко користуються для наближеного розв'язання звичайних алгебричних рівнянь (М. М. Крилов, М. М. Боголюбов).

3) Вивчення питань вібрації пружних систем при умовах близьких до тих, що припускають точне інтегрування (М. М. Крилов).

4) Дослідження динамічної сталості паралельної роботи кількох синхронних машин. Питання це, особливої ваги, передбачає висунути Інститут променергетики НТУ ВРНГ УСРР (М. М. Крилов, М. М. Боголюбов).

5) Крім того, катедра має опрацювати військову тему, коли одержить належні матеріали (праці Забудського „Баллистика“, а також „Mémorial de l'Artillerie Française“ за 1923 — 30) (М. М. Крилов, М. М. Боголюбов).

6) Методологія застосування математики в техніці (М. М. Боголюбов).

Наукові відрядження.

1) Два закордонні відрядження на міжнародній математичний конгрес у Швейцарії й на міжнародній конгрес електрики.

2) Відрядження академіка М. М. Крилова до Ленінграду на сесії Всесоюзної Академії Наук та до Харкова для доповідів в інститутах НТУ, а також відрядження наук. співр. д-ра М. М. Боголюбова до Харкова для доповідів в інститутах НТУ.

Науково-популяризаційна робота.

1) Застосування математики до різних питань техніки (монографія).

Видавнича робота.

За 1932 рік катедра передбачає виготовити до друку у виданнях НТУ, ДВОУ, а також ВУАН приблизно 10 друк. аркушів.

2. Інститут будівельної механіки.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Проблема втоми металю в конструктивних деталях.

1) Втома конструкційної сталі під комбінованим вібраційним та динамічним обтяженням (тема опрацьовується на білах парових молотів та хлипаках середопальних двигунів). Тема опрацьовується для виробничих потреб ковальських цехів та автотракторної промисловости, спільно з Червонопрапорним заводом (Ф. П. Бєлянкін та співр., що заплан. за штатом на 1932 р.).

2) Вивчання впливу на міцність ресорної сталі експлуатаційних та монтажних деформацій залежно від різного термооброблення. Тема опрацьовується для потреб машинобудівництва за ініціативою КПВРЗ (вик. С. В. Серенсен, М. М. Афанасьєв).

б) Проблема міцности конструктивних деталей.

1) Внутрішні напруги в дереві залежно від режимів сушіння та обробки. Тема опрацьовується для потреб раціоналізації дерев'яних конструкцій, спільно з Червонопрапорним заводом (С. В. Серенсен).

2) Вплив анізотропії на міцність конструктивних деталей.

3) Діалектика конструктивного оформлення та розрахунку (С. В. Серенсен).

в) Методика випробовання матеріалів.

1) Вивчання свердловального способу, як методу випробовання дерева (за пропозицією всесоюзної конференції в справі дерев'яних конструкцій 1931 р.) акад. К. К. Симінський).

2) вироблення спрощеного способу випробовувати дерево (дуб) для заводського контролю. Тема опрацьовується з ініціативи Червонопрапорного заводу.

3) Спрощений метод дослідження казанового заліза (для потреб технічного догляду НКП).

4) Теорії міцности в світлі діалектичного матеріалізму (М. М. Афанасьєв).

г) Методика статичних випробовань конструкцій.

1) Методика випробовань дерев'яних укриттів. Тема опрацьовується спільно з Інститутом споруд. ВРНГ (вик. акад. К. К. Симінський), має бути застосована до ангаробудівництва.

г) Методика динамічних випробовань конструкцій.

1) Принципи моделей при динамічних випробованнях коливань стрижней у складних формах для потреб авіобудівництва).

д) Опрацьовання систем дерев'яних просторових укриттів.

1) Опрацьовання нової системи дерев'яних рамних банястих укриттів. Тема опрацьовується спільно з Інститутом

споруд., маючи на увазі потребу заощадження металю в промисловому та громадському анґаробудівництві.

е) Дослідження спробного будівництва.

1) Дослідження деформативности будівель з ґрунту протягом певного часу (роботу ув'язано з дослідженнями Інституту споруд. в галузі спробного будівництва).

2) Дослідження змін у механічних властивостях матеріялу стін із ґрунту. Робиться спільно з Інститутом споруд.

Науково-популяризаційна робота.

1) Спрощений контроль над виробництвом матеріялів і конструкцій.

2) Новітні методи випробовування матеріялів та конструкцій.

3) Втома матеріялів та значення її в магнетобудівництві.

Наукові відрядження.

Відряджень передбачається 7 (до Ленінграду 2, до Москви 3, на підприємства південної металургії 2).

Видавнича робота.

Друкуватиметься 18 друкованих аркушів.

3. Кабінет транспортної механіки.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) В галузі залізничного транспорту.

1) Дослідження про кінцеві значення коливань паротягів в умовах резонансу (вик. П. М. Супруненко).

2) Дослідження коефіцієнтів теплопередачі паротягових водопідігрівників в умовах великого тиснення (виконує П. М. Супруненко).

3) Теорія коливань останнього вагона в поїзді та вплив їх на рейки (вик. П. М. Супруненко).

4) Дослідження опору руху в умовах низьких температур (вик. П. М. Супруненко — закінчення).

5) Дослідження коефіцієнтів тертя шин і рейок в різних умовах (вик. П. М. Супруненко — перша половина теми).

6) Експериментальна перевірка законів коливань паротягів у паротяго-динамічній лабораторії).

7) Експериментальна перевірка законів коливань у подовжньому напрямку складних поїзних систем (перша половина теми).

8) Відшукання найдоцільнішого способу використовувати тепло відхідних газів та пари в паротягах (П. М. Супруненко — підготовча робота).

9) Опрацювання питань з теорії графіки та собівартости перевезень (вик. Воронянський М. П. та Дульнев О. Б.) — початок теми.

10) Опрацювання питань про спалювання низькосортного палива (виконує П. М. Супруненко — початок роботи).

11) Методологічні проблеми транспортної механіки (П. М. Супруненко — початок).

б) В галузі річного транспорту.

1) Проблеми тяглових розрахунків на водному транспорті (колективна праця: ін-ри: Кроненберг, Мельников, Ястребов, Куликівський та проф. Супруненко — початок роботи).

2) Вивчення умов зменшення собівартости перевезень залежно від типу судна, його агрегатів та змінного рівня (колективна праця: ін-ри Кроненберг, Мельников, Ястребов, Куликівський — початок роботи).

Наукові відрядження.

1) 4 внутрішніх відряджень (2 до Москви, 2 до Харкова) в науково-організаційних справах.

2) Дослідних відряджень — 5 (по П.-З. залізниці, та по Дніпру — 2, з динамометричними паротягами та пароплавами).

Видавнича робота.

Кабінет має видати 3 монографії, загалом на 20 аркушів.

Науково-популяризаційна робота.

Брошура про роботу Кабінету транспортної механіки.

4. Катедра інженерних споруджень з Електрозварною лабораторією.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Дослідження загальних властивостей електрозварних злук.

1) Вишукування раціонального методу на визначення властивостей швів (акад. Патон і інж. Козловський).

2) Дослідження зварювання в захисній атмосфері (газоелектрозварювання) — Буштедт).

б) Вивчення роботи електрозварених конструкцій під статичним навантаженням.

1) Порівняння стрижнів, зварених з двох кутівок (наук. співр. — вакансія).

2) Підсилені стики аркушів (акад. Патон і інж. Козловський).

3) Дослідження міцності швів у прорізах і електронках (наук. співроб. — вакансія).

4) Дослідження нових конструкцій стиків у триямах, що працюють на згин (наук. співроб. — вакансія).

в) Електрозварна апаратура.

1) Вироблення конструкції автомата для лукового зварювання металевим електродом (Буштедт).

2) Застосування автомата до зварювання металоконструкцій (Буштедт).

г) Вивчення шкідливого впливу на здоров'я при електрозварних роботах.

1) Вплив електрозварювання на здоров'я зварювачів (нештатні члени Електрозварного комітету).

2) Вишукування засобів боротьби з шкідливими впливами при електрозварних роботах (нештатні члени Електрозварного комітету).

г) Проблеми з дерев'яних конструкцій.

1) Випробування окремих деталей та цілого проміжного будівництва під впливом вібраційного навантаження (акад. Патон і інж. Козловський).

д) Методологічна тема.

1) Діалектика у розвитку дерев'яного мостового будівництва (інж. Козловський).

е) Військова тема.

1) Відбудовування електрозварюванням пошкоджених вибухом елементів мостів (ак. Патон, інж. Козловський).

Науково-популяризаційна робота.

1) Доповіді на підприємствах про останні досягнення в галузі електрозварювання.

2) Доповіді про наслідки науково-дослідчої роботи катедри.

Наукові відрядження.

Два відрядження в справах електрозварювання, два в справах інженерних споруджень.

Видавнича робота.

Лабораторія гадає видати 15 друк. аркушів.

5. Катедра теорії пружності.

Стрижневі проблеми й теми роботи

а) Проблеми міцності та теорії пружності в гірничій справі.

1) Питання міцності в підйимальних линвах (вик. акад. Динник).

2) Задачі стійкості в гірничій справі (теж).

Наукові відрядження.

1) На виробні, де виробляють линви, та на дослідні стації — два відрядження.

Видавнича робота.

1) Курс технічної механіки з гірничим ухилом (частина 2: Динаміка) — 10 друк. арк.

2) Теж, частина 3 (Гідромеханіка) — 6 друк. арк.

3) Стійкість пружних систем — 10 друк. арк.

4) Дрібні роботи — 6 арк.

6. Катедра гірничої механіки з лабораторією прикладної механіки та електромеханіки.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Теорія вентиляції деяких шахт (акад. Федорів).

2) Дослід рівняння тягання у шахтах (акад. Федорів).

3) Дослідження механізмів підземного відкочування та приставлення (вакансія).

4) Дослідження способів автоматизації підймання (Сливінський).

5) Дослідження електричних повіднів та сітки (Сливінський)

6) Дослідження нового способу газочищення (Сливінський).

7) Застосування методів розрахунку за допомогою механічних приладів (Сливінський — закінчення).

8) Методологія технічних розрахунків (Сливінський).

Наукові відрядження.

1) Одне закордонне відрядження на 1—2 місяці на науковий з'їзд.

2) До Сталіного та Макіївки — 2 відрядження.

3) До Ленінграду — 1 відрядження.

4) До Дніпропетровського — 1 відрядження.

Науково-популярна робота.

1) Радіоалізація електроповіднів у гірничій та виробничій справі.

2) Механізація вантажних і розвантажних робіт.

3) Електрозварювання в гірництві.

Видавнича робота.

Катедра гадає видати 12 друк. аркушів.

7. Катедра технічної аеро- та гідродинаміки.

Окремого плану своєї роботи катедра не подала, а надіслала тематику робіт Аеродинамічної лабораторії ХАІ та Гідравлічного відділу Українського н.-д. інституту пром. енергетики, що ними має керувати в 1932 році акад. Г. Ф. Проскура.

Стрижневі проблеми й теми роботи

1) Дослідження аеродинамічних труб лабораторії: турбулентність, поле, рівнобіжність течії, точність роботи, порівняння наслідків продування в обох трубах, порівняння з трубами інших лабораторій.

2) Поступінне вивчення профілів циліндричного крила, щоб з'ясувати вплив форми на характеристики.

3) Вивчення структури течії, що обтікає крила, та вплив її на характеристики крила.

4) Вивчення розрізного крила.

5) Взаємний вплив крил біплярна.

6) Вивчення опору форм автомобілів та автобусів.

7) Вивчення інтерференції між частинами аероплана.

8) Вплив Рейнольдсова числа на аеродинамічну характеристику крила та частин аероплана.

9) Вплив стиску повітря на аеродинамічну характеристику профіля крила.

10) Вплив коливного руху на аеродинамічну характеристику їх.

11) Аеродинамічне вивчення форм дирижабля.

12) Вплив обдування гвинтомоторної групи.

13) Вивчення зльоту та сідання аероплана. Вплив землі на аеродинамічну характеристику аероплана.

14) Динамічна подовжня стійкість та вплив розмірів і форми стерна.

15) Вивчення турбулентного руху.

16) Вивчення теорії кишені.

17) Вивчення опору тіл при надзвуківих швидкостях.

18) Дослідження серії гвинтів, щоб винайти найвигідніший розподіл циркуляції лопаті.

Гідравлічний відділ н.-д. Інституту пром. енергетики.

1) Вивчення руху течії в каналах робочого та прямого колеса відосередкового смока.

2) Вплив в'язкості рідини на роботу, що її розвиває робоче колесо відосередкового смока.

3) Визначення коефіцієнта витрати діафрагмових водомірів і вплив способу ставити діафрагму на її розміри.

4) Вибір профіля греблі Бургської гідроелектростанції; раціональна форма супряж. профіля; гашення енергії струмини, що падає з греблі.

5) Вивчення роботи відосередкового смоку високого тиску, щоб подавати гарячу воду.

6) Опрацювання методу розрахунку та визначення співвідношень і розрахунків вісного смоку та дослідження його.

7) Дослідження ґратової лопаті, застосованої до розрахунку турбомашини.

8) Вивчення швидкорушних та пропелерних турбін, щоб використати їх для низьконапружних джерел водяної енергії.

9) Вивчення смоку для великих витрат води.

10) Вивчення структури течії повітря ззаду колеса вітряка.

11) Дослідження повітряного двигуна різних типів, щоб визначити певні характеристики (досліджені будуть вітряки).

12) Опрацювання проєкту повітросилової стації для конкретних обставин.

13) Дослідження та виготовлення трьох типів коліс вітряка в аеродинамічній трубі і в натурі.

Робота на оборону Радянського Союзу.

Керівництво проєктуванням та устаткуванням аеродинамічної лабораторії при ХАІ.

Науково-популяризаційна робота.

1) Лекції на Харківській авіавиробні для інженерно-технічного персоналу та робітників.

ІІІ. ФІЗИЧНО-ХІМІЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Хімічно-технологічна лабораторія.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Вивчення текстильної сировини союзної та української.

1) Вивчення адсорпційних процесів у застосуванні до текстильної сировини (акад. В. Г. Шапошников та 2 лаборанти—вакансії).

б) Раціоналізація методів виробництва та контролю в хімічній промисловості.

1) Опрацювання кількісного методу визначати покрийність мінеральних фарб (А. П. Полозов).

2) Вивчення придатності барвників аніл. треста до штучного волокна (лаборант — вакансія).

в) Синтетичні засоби виробництва в хемічній промисловості.

1) Раціональне використання сирового антрацену донецьких коксобензолевих виробень для синтезування напівпродуктів та барвників (Г. Гейзер і ляборант—вакансія)

г) Вивчання похідних целюльози.

1) Спроба виготовляти ацетил. целюльозу з технічних целюльоз (сульфітної, натронної тощо) (вик. С. Гончаров).

2) Способи виготовляти інші похідні целюльози (алькіл, бензил тощо) (вик. С. Гончаров).

3) Застосування їх на виготовлення плівок та лаків (ляборант—вакансія).

г) Опрацювання рентгенографічних методів дослідження в застосуванні до хемічної промисловости.

1) Вивчання рентгенографічних методів дослідження (М. Бучківський).

2) Вивчання структури волокнуватих матеріалів (М. Бучківський).

3) Вивчання структури металів та сплавів (ляборант—вакансія).

Методологічна тема.

1) Методологія хемічного експеримента (колективна праця, під керівництвом акад. В. Г. Шапошникова).

Науково-популяризаційна робота.

(Техніка масам).

1) Закінчення устаткування музею при Хемічно-технологічній лябораторії (препаратор Вадимович).

2) Складання науково-популярних брошур—4 брошури з хемічної технології й промисловости.

Видавнича робота.

1) Лябораторія гадає видати монографію з бавовни—50 арк.

2) Інші наукові праці—8 арк.

3) Науково-популярні брошури—12 арк.

Відрядження.

1) 4 відрядження внутрішні—до Донбасу, Одеси, на Волинь.

2. Хемічна лябораторія.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Гетерогенна каталіза.

1) Вивчання карбонілів міді (з доручення Всехімпрому) (Іванов).

2) Синтеза вищих спиртів (з доручення Комітету хемізації (Р а з у м о в)).

3) Підшукування каталогізаторів для синтези амоніяку під звичайним тисненням (З о с и м о в и ч).

4) Дослідження синтези формальдегіду під звичайним тиском (з доручення Ком. хемізації) (А н т и п е н к о).

5) Каталітичні реакції в полі високої частоти (зокрема фіксація азоту).

6) Гідрування антрацену (з доручення підшефних Макітвських виробень) (виконує І в а н о в).

7) Синтеза ціановугільного етеру (з доручення ТСО-Авіяхему) (виконує К а г а н о в а).

б) Електрохімія неводяних розчинів. (З доручення всесоюзн. фіз.-хем. конфер.).

1) Методологічне вивчання теорії розчинів (акад. П л о т н і к о в).

2) Електропровідність розчинів алюміній-броміду та алюміній-хлориду в різних розчинниках (вакансія).

3) Виміри діелектричної константи в рідинах (О р а ч е в с ь к и й).

4) Методологічне вивчання дисоціації індивідуальних речовин (Ф о р т у н а т о в).

в) Випадання легких металів з розтоплених солей.

1) Дослідження коло здобування металевого берилію (Ф о р т у н а т о в).

2) Дослідження коло здобування металевого алюмінію з нефелінів (вакансія).

3) Дослідження коло здобування металевого алюмінію з алунітів (вакансія).

г) Пірозолі.

1) Кольоїдальне покриття металів (з доручення ВАО) (Г р а ц і я н с ь к и й).

2) Кольоїдальне покриття неметалевих поверхень (з доручення ВАО) (Г р а ц і я н с ь к и й).

г) Електрохімія твердих речовин.

1) Вивчання кристалевої діяфрагми (вакансія).

д) Опрацювання нових методів хемічної аналізи.

Вивчання Раманового ефекту, як методу хемічної аналізи (акад. П л о т н і к о в і вакансія).

е) Будова матерії.

1) Будова атомного ядра в світлі діалектичного матеріалізму (акад. П л о т н і к о в).

- є) Вивчання поверхневих явищ.
 1) Вивчання явищ фльотації (вакансія).
 2) Методологія адсорпційних явищ (вакансія)

Науково-популярна робота.

8 брошур з хемічної промисловости.

Видавнича робота.

Наукові праці — 20 арк.
 Науково-попул. робота — 12 арк.

Наукові відрядження.

8 внутрішніх відряджень до Донбасу й Алюмінбуду.

3. Катедра експериментальної фізики.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Перетворення енергії світла на електричну енергію.

1) Вивчання ефекту Ульяніна — Лянґе на невипробуваних ще об'єктах (гальвоїди і сульфід міді та срібла) (акад. О. Г. Гольдман та Бернацький).

2) Сенсibiliзація фото-елементів типу Ульяніна-Лянґе (акад. Гольдман).

3) Залежність ефекту Ульяніна-Лянґе від довжини хвилі (акад. О. Г. Гольдман та Фіялківський).

4) Опрацювання техніки виготовлення елементів Ульяніна-Лянґе вищої чутливости для їхнього виробництва (акад. О. Г. Гольдман та Лукасевич).

5) Співвідношення між ефектом Ульяніна-Лянґе та ефектом Беккереля (О. Г. Гольдман та Косоногова).

6) Сенсibiliзація вакуумних фотоелементів, продовження (акад. Гольдман та Ляшенко).

б) Складання систематички форм виснаги на поверхні діелектриків, вип. II (О. Г. Гольдман та Ковбасюк).

в) „Діалектика природи“ Енгельса та сучасна йому фізика, закінчення (акад. О. Г. Гольдман).

Наукові відрядження.

- 1) До Тифлісу на 2 Всесоюзний з'їзд фізиків.
 2) До Ленінграду для доповіді та наукової роботи з питань ефекту Беккереля.
 3) До Німеччини для участі у з'їзді німецьких фізиків.

Видавнича робота.

По всіх цих роботах намічається надрукувати 5 арк.

IV. ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ЦИКЛ. ✓

I. Катедра динамічної геології з Комісією вивчення четвертинного періоду.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Всебічне вивчення подій льодовикової доби та взагалі четвертинного періоду на базі діалектичної методології, в інтересах соціалістичного культурного будівництва, антирелігійної пропаганди та боротьби з різними забобонами (акад. Різниченко і нештатний член комісії).

2) Загальне вивчення лесової товщі та інших четвертинних покладів, як основної сировинної бази сільськогосподарського виробництва по окремих районах із всебічною характеристикою та оцінкою, підпорядкованою потребам планового соц. господарства (акад. Різниченко й нештатні члени Четвертинної комісії).

3) Опрацювання питань четвертинної тектоніки, як чинника, що має не абияке значення в розподілі сільськогосподарських районів та впливає на розподіл корисних копалин (акад. Різниченко й нештатні члени Четвертинної комісії).

4) Загальна геологічна та фізично-хімічна характеристика четвертинних покладів по окремих районах (найперше в районах діяльності великих радгоспів, колгоспів, машино-тракторних стацій по окремих виробничих зонах) з оцінкою, підпорядкованою потребам планового індустріального соц. будівництва (акад. Різниченко й нешт. члени Четвертинної комісії).

5) Вивчення четвертинних покладів, як джерела паливної сировини, та інших корисних копалин з четвертинних покладів і виявлення їхньої генези (акад. Різниченко спільно з Торфов. ін-том та з Ботан. ін-том).

6) Спеціальне вивчення геоморфології річкових долин (акад. Різниченко).

7) Четвертинні поклади і оборона країни. Вивчення їх з погляду умов збудування в них захисних споруд, умов уложення та розкладу підґрунтових вод, впливу рельєфу, зв'язаного з четвертинною тектонікою та з умовами розмиву четвертинних покладів на стратегічні лінії, стратегічні шляхи тощо (акад. Різниченко).

8) Дослідження ґрунтотворчих покладів та ґрунтів в котромусь великому колгоспі в околицях Києва (нештатні члени комісії).

Для виконання всіх тем використовують апарат н.-д. Геологічного інституту.

Експедиції.

1) Експедиція до Дніпрельстану та суміжних районів, щоб вивчати геологію Правобережної й Лівобережної смуги,

прилеглої до Дніпра, як могутньої енергетичної бази та основної артерії водного транспорту УСРР. Експедиція має своїм завданням далі досліджувати тектоніку, геоморфологію і четвертинні поклади в районі Дніпрового прориву через Українську кристалічну смугу, в зв'язку з потребою підвести базу під заходи до суцільної колективізації в придніпрянській смузі та задовольнити потреби в будівництві.

Наукові відрядження.

1) Акад. В. Різниченко—до Ленінграду, щоб науково студіювати, як поставлено роботи в Геологічному та Геоморфологічному інститутах ВАН, та обізнатися з науковою організацією комплексних експедицій ВАН.

2) М. Мельник—до Москви та Ленінграду для остаточного опрацювання та порівняння палеоїнової фауни з гори Півіхи.

3) Вчен. секретар комісії до Ленінграду, щоб обізнатися, як науково поставлено та як спрямовуються роботи коло задоволення потреб радянського будівництва в Комісії четвертинного періоду ВАН, та щоб опрацьовувати остеологічний матеріал копальних ссавців четвертинного періоду.

Видавнича робота.

1) Видання тематичного збірника комісії „Четвертинний період“ № 4 та № 5—по 9 друк. арк.

2) Південна межа Дніпровського зледеніння (академік В. Різниченко)—2 арк.

3) Попередній науковий звіт про наслідки геологічної експедиції в районі Дніпрового прориву через Українську кристалічну смугу (акад. Різниченко)—3 арк.

Науково-популяризаційна робота.

Популярні брошури, що висвітлюватимуть сучасні явища динамічної геології—2 арк.

2. Катедра геології з Геологічним кабінетом. ✓

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Вивчання методів випробовувати родовища корисних копалин осадового походження (Донбас, Правобережжя) (вакансія).

2) Вивчання матеріалів, що стосуються до цементної сировини УСРР (Донбас, Правобережжя) (Ф. Полонський).

3) Вивчання матеріалів до генези манганових руд (Криворіжжя, Побужжя, Урал, Кавказ) (Василенко).

4) Вияснення генези графітових родовищ УСРР (Волинь, Сибір) (вакансія).

5) Методика підрахунку запасів корисних копалин (Донбас, Криворіжжя, Правобережжя) (комплексна тема — колективна праця, спільно з Математичним циклом).

6) Генеза вогнетривких глин УСРР та їх поширення (Донбас) (вакансія).

7) Діалектичний метод у вивчанні родовищ корисних копалин (колективна праця).

8) Криворізька проблема — залізо та манган (акад. Світальський).

Відрядження.

1) П. І. Василенко — до Ленінграду, щоб обізнатися з літературою та колекціями манганових родовищ по Ленінградських геологічних установах.

2) Ф. М. Полонський — до Ленінграду, щоб обізнатися з працями про методи підрахунку запасів корисних копалин.

Видавнича робота.

1) Матеріали щодо цементної сировини УСРР (Ф. Полонський) — 6 арк.

2) Матеріали до генези манганових руд УСРР (П. Василенко).

3) Бібліографічний список літератури з геології УСРР, ч. 3 (О. Е. Сно) — 5 арк.

4) Цементна сировина УСРР (Ф. Полонський), науково-популярна стаття — 2 арк.

5) Руди УСРР (Василенко П.), науково-популярна стаття — 2 арк.

3. Катедра геофізики з Геофізичною комісією. ✓

Стрижневі проблеми:

а) Опрацювання питань з методики геофізичних та метеорологічних досліджень, у зв'язку з потребами сільського господарства, промисловості й медицини, відповідно до завдань соціалістичного будівництва.

б) Вивчання законів змін клімату у зв'язку з проблемою довготермінових і короткотермінових завбачань погоди.

Теми.

1) Метеорологічні умови наступу поводей на Дніпрі у зв'язку з надзвичайною повіддю 1931 р. (участь у колективній роботі) (акад. Срезневський і нештатні члени комісії).

2) Весна в УСРР (синоптична характеристика та вплив її на врожай) (акад. Срезневський і наук. співр. — вакансія).

3) Сучасні методи довготермінових завбачань погоди і їх практична придатність (Омшанський).

- 4) Запаси холоду (акад. Срезневський).
- 5) Аналіза й описання явищ погоди у зв'язку з явищами життя, народнього здоров'я і народнього господарства (акад. Срезневський).
- 6) Критика застосування методу періодограм-аналізи в метеорології з погляду діалектичного матеріалізму (Омшанський).
- 7) Фотограмметричне дослідження хмар (акад. Срезневський за допомогою Страшкевича та Сталінського).
- 8) Чергові геофізичні дослідження (метеорологічні, магнетні тощо) (акад. Срезневський і Омшанський).
- 9) Конструювання похідних метеорологічних приладів (акад. Срезневський за допомогою Страшкевича).

Наукові відрядження.

- 1) До Москви та Ленінграду, щоб погодити роботу Геофізичної комісії з діяльністю Гідрометкомітету СРСР (Москва) і Головної геофізичної обсерваторії (Ленінград) (акад. Срезневський).
- 2) До Ленінграду та Москви, щоб обізнатися з методами роботи в галузі довготермінової прогностики проф. Візе і Мультановського, а також, щоб обізнатися з дослідчою роботою Бюра погоди СРСР (Омшанський).

Видавнича робота.

- 1) Довідник кліматичних аномалій на Київщині (акад. Срезневський)—1 арк.
- 2) Незвичайні типи погоди й ознаки їх з'явлення (асист. Омшанський)—1½ арк.
- 3) Попередні наслідки фотограмметричного дослідження (М. Страшкевич)—½ арк.
- 4) Критика застосування методу періодограм-аналізи в метеорології з погляду діалектичного матеріалізму (М. Омшанський)—1 арк.
- 5) Запаси холоду (акад. Срезневський)—1 арк.
- 6) Сучасні методи довготермінових завбачань погоди і їх практична придатність (М. Омшанський)—1½ арк.

4. Катедра гідрології.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

- 1) Вивчання фізичних властивостей водовмісних горизонтів Української тектонічної мульди (акад. Оппоков за допомогою В. Г. Ткачук).
- 2) Вивчання умов зрошення підземними водами (акад. Оппоков за допомогою інж. В. М. Цінґера).

Методологічна тема.

Гідрологія як фаза гідротехнічного будівництва в галузі водного господарства (кад Є. Оппоков та інж. А. Огівський).

Бібліографічна робота.

Складання покажчика літератури про підземні води взагалі, різними мовами (акад. Оппоков).

Наукові відрядження.

До Ленінграду, щоб обізнатися з роботами Всесоюзного гідрологічного інституту в галузі гідрології й зокрема щодо підземних вод та їх дослідження новішими приладами (Сирникова та інші.) (акад. Оппоков).

5. Катедра географії.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

- 1) Закінчення 1-го тому Системи географічного знання.
  - 2) Виготовлення 2-го тому Системи географічного знання, що має обняти всю математичну географію й картографію.
- Т е м и:
- 1) Суть, завдання й методи математичної географії та її допоміжні науки;
  - 2) Наукова література з математичної географії;
  - 3) Географічна орієнтація на горизонті;
  - 4) Географічна орієнтація на небосхилі;
  - 5) Загальна математична орієнтація на земній поверхні.
  - 6) Визначування географічного положення.

Всі теми виконує акад. Рудницький, використовуючи апарат н.-д. Географічного інституту.

Видавнича робота.

Видання 1-го тому Системи географічного знання— 40 др. арк.

6. Кабінет антропології.

Стрижневі проблеми з антропології.

- 1) Фізичний стан селян колгоспу, школярів та робітників на виробнях;
- 2) Вивчення антропологічного типу селян УСРР та його генези;
- 3) Антропологія нацменів;
- 4) Діалектика в антропології.

Т е м и.

- 1) Антропологічне дослідження червоноармійців за соціальними групами та професіями (А. З. Носов та Н. П. Ткач).

- 2) Дослідження національних та соціальних груп великого колгоспу УСРР (А. З. Носов, Н. П. Ткач).
- 3) Опрацювання дослідів 1931 р. над дітьми (Н. П. Ткач).
- 4) Антропологічний тип селян УСРР (А. З. Носов, Н. П. Ткач).
- 5) Антропологічне дослідження в АМСРР (А. З. Носов).
- 6) Діалектика в антропології (колектив установи).

Стрижневі проблеми з передісторії.

- 1) Вивчення техніки палеолітичної людини у зв'язку з соціологічними проблемами людства того часу;
- 2) Вивчення культури людства за часів палеоліту на терені УСРР, пов'язане з соціологічними проблемами;
- 3) Методологія застосування діалектики в передісторії.

Теми:

- 1) Палеоліт на терені УСРР (продовження дослідів попередніх років) (М. Я. Рудинський, М. С. Мушкет).
- 2) Техніка кам'яної доби на терені УСРР (М. Я. Рудинський).
- 3) Діалектика в передісторичних дослідах (колективна праця).

Експедиції.

- 1) До Мізина на Чернігівщині, щоб вивчати техніку первісної людини, вивчати нові стації палеоліту, провадити розкопи.
- 2) На Поділля (продовження дослідів попередніх років: вивчати техніку первісної людини тощо).

Відрядження.

- 1) До великих колгоспів УСРР, щоб вивчати та досліджувати національні й соціальні групи великого колгоспу з антропологічного погляду (Носов, Ткач, Крамаренко).
- 2) До АМСРР, щоб встановити зв'язок, організувати в АМСРР антропологічні роботи й почати самі дослідження (А. Носов).

Видавнича робота.

- 1) Тематичні збірники (Носов, Рудинський, Мушкет, Ткач та відповідні спеціалісти, об'єднані коло установи)—25 друк. арк.
- 2) Походження людства (А. Носов)—науково-популярне видання—2 арк.
- 3) Техніка кам'яної доби на терені УСРР (М. Рудинський), науково-популярні видання, 3—5 друк. арк.

7. Катедра ґрунтознавства з Комісією перебудови агротехнічних основ соціалістичного сільського господарства.

Стрижневі проблеми й теми роботи:

1) Дальше дослідження структури ґрунту, особливо чинників міцності його (акад. Соколовський та наук. співр.).

2) Дослідження, щоб точніше визначити райони вапнування в лісостепу та на Поліссі (акад. Соколовський та наук. співр.).

3) Дослідження районів гіпсування на півдні України (акад. Соколовський).

4) Вивчення проблеми „нормалізації“ ґрунту по районах зернових фабрик (акад. Соколовський та наук. співр.).

5) Критичне вивчення на основі діалектичного методу питання про агрономічні властивості ґрунтів на Україні (акад. Соколовський та наук. співр.).

6) Критичний огляд питання про глибину оранки у зв'язку з типом та агрономічними властивостями ґрунтів Союзу (акад. Соколовський).

7) Проблема класифікації в агрономічному ґрунтознавстві (акад. Соколовський та наук. співроб.).

V. БІО-БОТАНІЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Катедра спорових рослин.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Готування матеріалів до видання Ботанічної географії України (акад. О. В. Фомін).

2) Закінчення II-го тому „Фльори Сибіру та Далекого Сходу“ (родини „вищих спорових“) (О. В. Фомін, спільно з Всесоюзн. Акад. Наук.).

3) Опрацювання гербарних матеріалів щодо вищих спорових рослин України (О. В. Фомін).

4) Критика науки про фітосоціологію з погляду діалектичного матеріалізму (колектив Інституту ботаніки під керів. акад. О. В. Фоміна).

2. Комісія вивчення дерев та кущових рослин на Україні.

1) Систематика та екологія українських видів лози та деяких видів цього роду по Союзу, щоб використати їх для залісіння пісків та ярів, для чинбарної промисловости та лозоплетіння (нештатні члени комісії).

2) Вивчення скоророслих представників роду *Populus* для залісіння ярів та заплавних річок (нештатні члени комісії).

3) Деревні породи для захисних смуг та для снігозахисних залізничних насаджень (нештатні члени комісії).

- 4) Чинбарні деревні породи та трави, що їх слід розвести в лісах на Україні (О. Г. Радде-Фоміна).
- 5) Деревні породи для озеленіння робітничих міст на Донбасі та Криворіжжі з санітарно-гігієнічною метою (нештатні члени комісії).
- 6) Вивчання диких овочевих порід на Україні (в першу чергу монографічне вивчання, систематика та екологія ліщини на Україні) (В. М. Андреев).
- 7) Систематичне та екологічне вивчання деревних порід, що являють інтерес для промисловости та лісового господарства (О. Г. Радде-Фоміна).
- 8) Вивчання, систематика та екологія роду *Ulmus* на Україні, щоб використати їх для лісового господарства (О. Вісюліна).
- 9) Систематичне та екологічне вивчання шовковиці, щоб сприяти розвитку шовківництва на Україні (Р. Кравченко).
- 10) Мікофлора лісів на Україні (З. Гіжицька).
- 11) Вивчання деревних порід, стійких проти запалу сльозавого (З. Гіжицька).
- 12) Консультації різним установам про деревні породи (нештатні члени комісії).

Наукові відрядження.

- 1) На Поділля, Волинь та Харківщину збирати матеріали, у зв'язку з складанням ботанічної географії України (О. В. Фомін)—три відрядження.

Видавнича робота.

- 1) Монографія роду *Adenophea* (кавчукодайних рослин)—3 друк. арк.

Науково-популярна робота.

- Захисні насадження вздовж залізниць для захисту від сніга та з промисловою метою (брошура—2 арк.).

3. Катедра квіткових рослин.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

- 1) Вивчання долин степових річок на Правобережжі, щоб використати їх для сільського господарства.
- 2) Вивчання морських водоростей і взагалі водяних рослин з метою хемічно їх використати (йод, різні солі тощо).
- 3) Вивчання диких рослин місцевої флори для промислової мети (сировина).
- 4) Дальше вивчання флори Туркестану, як країни, багатой на різні технічні рослини.

Видавнича робота.

1) Опис деяких Chenopodiaceae з Одещини (монографічний).

2) Використання дикої фльори з Одещини для промислової мети.

Науково-популяризаційна робота.

Провідник по Одеському ботанічному саду (науково-популярна брошура).

4. Катедра фізичної фізіології рослин.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Вивчення ростових явищ з погляду науки про гормони.

1) Хемічна стимуляція росту різних органів (акад. М. Г. Холодний).

2) Вплив ростового гормону на ріст і розвиток нижчих рослинних організмів (дріжджі, цвілі, бактерії) (акад. М. Г. Холодний).

б) Фізіологічне та мікрохімічне вивчення кавчукодайних рослин.

1) Мікрохімічні дослідження над кавчукодайними рослинами (нештатний співробітник).

2) Бактеріоскопія латексу (акад. М. Г. Холодний).

в) Вивчення мікробного населення ґрунту і води.

1) Дослідження над залізобактеріями латеритних ґрунтів (акад. Холодний і С. Ганапаті (Індія)).

2) Фізіологія залізобактерій з роду Gallionella (акад. Холодний).

3) Розклад клітковини в ґрунтах (акад. Холодний).

г) Критика основних спрямовань у сучасній фізіології рослин з погляду діалектичного матеріалізму.

1) Фізіологічно-анатомічні погляди Габерляндта в освітлені матеріал. діалектики (колективна праця).

Відрядження.

1) Акад. М. Г. Холодний — на Закавказзя вивчати мікрофлору залізистих вод.

Видавнича робота.

Видрукувати зазначені праці, розміром на 9 друк. арк.

Науково-популяризаційна робота.

Гормони рослинного організму — брошура (4 друк. арк.).

5. Катедра хемічної фізіології рослин.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Вивчання впливу температури на енергію фотосинтези в променях різної довжини хвилі (акад. В. М. Любименко). Робота має теоретичний характер і має дати наукове обґрунтування для агрикультурних способів розводити світлолюбні та тінетривкі рослини.

2) Вивчання апарату фотосинтези (білковини й пігментів плястид у нижчих та вищих рослин (В. М. Любименко). Робота має вияснити філоген. хлорофілу та фотосинтези, застосувавши до досліду діалектичну методологію.

3) Вивчання впливу зовнішніх умов на нагромадження йоду в морських водоростях (В. М. Любименко).

Наукові відрядження.

Щоб виконати зазначені теми, потрібні три відрядження — на морські біологічні станції (на Мурманську, Одеську та Севастопільську).

Видавнича робота.

1) Катедра гадає видати 3 зазначених угорі статті, розміром на 6 друк. аркушів.

2) Видати критичну бібліографію з фотосинтези і пігментації плястид (1-й вип.)—5 друк. арк.

Науково-популяризаційна робота.

1) Видати популярну книжку для колгоспників — „Робочий день зеленої рослини“—3 друк. арк.

6. Катедра біології с.-г. рослин, з Комісією для вивчання сортів с.-г. рослин та врожаю.

Стрижневі проблеми:

- а) Проблеми підвищення врожайності,
- б) Проблеми цукристості буряка,
- в) Проблеми фізіологічної характеристики окремих генотипів.

Теми роботи.

1) Особливості динаміки асиміляції, дихання, транспірації, температури та тургору генотипів з підвищеною врожайністю, але з дефективною цукристістю буряків (спільно : УНЦ—колектив співробітників під кер. акад. Вотчала).

2) Теж для генотипів з підвищеною цукристістю, але дефективною врожайністю (спільно з УНЦ—колектив співроб. під керівництвом акад. Вотчала).

3) Детальна аналіза денних рухів у листках буряка методом кіноздімання (акад. Є. П. Вотчал).

4) Детальна аналіза динаміки тургору листків буряка (В. Коваленко).

5) Стиглість буряка (спільно з УНЦ—колектив співробітників під кер. акад. Вотчала).

6) Детальна аналіза процесів нагромадження цукру в буряках—анатомічної картини та фізіології руху цукрів (спільно з УНЦ—колектив співроб. під кер. акад. Вотчала).

7) Термічні константи сортів с.-г. рослин (спільно з УНЦ—колектив співробітн. під кер. акад. Вотчала).

7. Комісія височування.

Стрижневі проблеми:

а) Височування.

б) Рух пасоки.

Теми роботи.

1) Вивчання анатомії та фізіології смолотвірної системи (акад. Є. П. Вотчал та Мельник А.).

2) Вивчання хемічних та фізичних властивостей терпентини сосни (акад. Є. П. Вотчал та А. Мельник).

3) Продовження лісових досліджень, як підвищити продуктивність височування та виробити його тривалі форми на потребу лісового господарства (акад. Є. П. Вотчал та А. Мельник).

4) Здобування терпентини методом закритої кази, у зв'язку з деякими вимогами хемічної технології (акад. Є. П. Вотчал та Мельник А.).

5) Вивчання впливу височування на приріст сосни, методом таксації (Д. Товстоліс).

6) Хитання в динаміці грубшання стовбура (Д. Товстоліс).

7) Хемічні особливості пасоки беріз, позбавлених корони (акад. Є. П. Вотчал).

Методологічна робота.

Матеріалістична діалектика в біологічних науках (акад. Є. П. Вотчал).

Наукові відрядження.

1) Огляд терпентинових промислів на Волині та в інших місцях УСРР та Союзу (А. Мельник).

2) Порівняльні дослідження терпентини з різних сосен у Сухумському ботанічному саді (акад. Є. П. Вотчал, В. Коваленко).

3) Огляд лісів Полісся (Д. Товстоліс).

Видавнича робота.

1) Закінчити видання дослідів з теорії височування та фізіології смоловірної системи сосни, ч. 1—3 арк.

2) Теж—наслідків роботи на дослідних височних ділянках, ч. 1—2 арк.

3) Закінчити видання наслідків робіт із галузі польової фізіології у зв'язку з селекцією (1½ арк.), ч. 1.

Науково-популяризаційна робота.

Видання часопису „Терпентинова справа“ для робітників височних промислів.

8. Катедра акліматизації.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Акліматизація нових корисних рослин через селекцію з попередньою гібридизацією, або без неї, та вироблення нових видозмін таким самим способом.

1) Дальше дослідження з форсованої акліматизації через підсушування (за пропозицією Ліктехсировини досліджуються: 1) *Lavandula vera* D. C., 2) *Origanum majorana* L. (опрацьовує акад. М. Т. Кащенко й М. О. Касаєва—співробітниця Акліматсаду).

б) Проблема підвищення врожайності.

1) Селекція валер'яни, щоб збільшити кореневу масу (за завданням Держторгу й Ліксировини—опрацьовують тому співробітники Акліматсаду: Д. П. Лук'янов та О. В. Брянцева під керівництвом акад. М. Т. Кащенко).

2) Селекція липки (*Abutilon avicennae* Gartn.) і кенафи (*Hibiscus cannabinus* L.), щоб добрати форми з найбільшою кількістю прядива. (Опрацьовує тему Р. М. Гербановська під керівництвом акад. М. Т. Кащенко).

3) Акліматизація Казанликської троянди *Rosa damascena* Mill. forma *trigintipetala* Dieck (за пропозицією ОМПК та Ліктехсировини опрацьовує акад. М. Т. Кащенко та К. С. Калачевська).

4) Міжвидова гібридизація напереників *Digitalis purpurea* L., *Digitalis ambigua* Murr., щоб здобути тривалу та найврожайнішу форму. (Опрацьовує акад. М. Т. Кащенко, М. О. Касаєва та К. С. Жукевич).

в) Проблема оборони СРСР.

1) Акліматизація та вишукування кращих способів розмноження нових цінних для СРСР лікрослин: *Podophyllum peltatum* Willd., *Rheum palmatum* L. var. *tanguticum* Max., *Hydrastis canadensis* L., *Gentiana lutea* (ак. М. Т. Кащенко та колектив Київського Акліматсаду).

Методологічна робота.

1) Матеріалістична діалектика в галузі акліматизації. (Опрацьовують аспіранти та колектив Акліматсаду).

Видавнича робота.

Нова методика акліматизації. М. Т. Кащенко і М. О. Касаєва—1 арк.

Науково-популяризаційна робота.

Праця з лікарськими рослинами Київського Акліматсаду, акад. М. Т. Кащенко та Д. П. Лук'янов—3 арк.

VI. БІО-ЗООЛОГІЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Катедра біохемії.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

1) Питання біохемії втомнї в напрямку вивчання впливу різних зовнішніх і внутрішніх умов на хемізм м'язів при втомній роботі, а також впливу втомної роботи на біохемічну динаміку тваринного організму (акад. Палладін і наук. співр. Колдаєв).

2) Вивчання впливу функціональних змін на біохемічну статистику та динаміку головного мозку, зокрема на фосфорові його сполуки (акад. Палладін).

3) Матеріалістична діалектика в біохемії (акад. Палладін і наук. співр. Колдаєв).

Наукові відрядження.

1) На 5-й всесоюзній фізіологічний з'їзд (акад. Палладін, Б. Колдаєв).

2) На міжнародній фізіологічний конгрес у Римі (Італія)—(акад. О. Палладін).

Видавнича робота:

1) Акад. Палладін—Вітаміни та їх роля в харчуванні—6 арк.

2) Науково-популярні брошури (3), розміром на 3 друк. арк. з актуальних проблем біохемії (біохемічна динаміка м'язів тощо).

2. Катедра загальної та застосованої фізіології.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Застосована фізіологія.

1) Робота коло годування вітамінами сільсько-господарських тварин та вишукання найкращого способу добувати

вітаміни (поліпшення соціалістичного скотарства) (акад. Леонтович, на базі Інституту молочного та м'ясного скотарства в Москві).

2) Робота коло вивчання способів пристосувати частинні зміни білка при годуванні молочних корів дніпрельстанівським азотом (так само).

3) Робота коло дослідження фізіології молочної залози для потреб стандартизації доїльних машин (щоб поліпшити соціалістичне молочарство) (так само).

б) Загальна фізіологія.

1) Дослідження інервації кишкового тракту сільськогосподарських та інших тварин, методом акад. Леонтовича (так само).

2) Дослідження нервової системи людини та тварини, як апарату перемінного електричного слабого струму (так само).

3) Роля алюміній-тіоціанату у тварин (наук. співроб. Ємченко).

4) Як змінюється з віком склад солей кров'яної сироватки (наук. співр. Ємченко).

Відрядження.

1) Закордонне відрядження на інтернаціональний з'їзд фізіологів у Римі (акад. Леонтович).

3. Лябораторія неврофізіології при катедрі фізіології.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Всебічно висвітлити функціональні типи нервової системи, вплив оточення і значення цього оточення.

1) Міра стійкості нервової системи в різні моменти збігу процесів збудження й гальмування (наук. співр. Сковорода-Зачиняєв).

2) До питання про природу неврозів (наук. співр. Сковорода-Зачиняєв).

3) Діалектичне висвітлення природи неврозів (наук. співр. Сковорода-Зачиняєв).

Відрядження.

1) До Сухуму (розплідник мавп), щоб вивчати умови життя мавп та методи дослідження їхньої нервової діяльності (Сковорода-Зачиняєв).

2) На всесоюзний з'їзд фізіологів для доповіді про наукові досягнення Лябораторії неврофізіології ВУАН у галузі вивчання функціональних типів нервової системи (акад. Леон-

тович, Сковорода - Зачиняєв, З. Сковорода, Ємченко—3 відрядження).

Видавнича робота.

- 1) Наукові роботи розміром на 8 арк.
- 2) Життя і нервові захоруння та їх попередження (науково-популярн. брошура) — 2 арк.

4. Катедра експериментальної зоології.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

- а) Проблема росту тварин, зокрема свійських.
  - 1) Порівняльне дослідження росту органів у птахів (частково свійських) (акад. І. І. Шмальгавзен).
  - 2) Вивчання взаємовпливу органів у розвитку хребетних (на амфібіях) — методологічна тема (акад. І. І. Шмальгавзен за допомогою Тарнавської-Драгомірової).

Наукові відрядження.

- 1) До Ленінграду для наукової роботи.
- 2) До Москви на всесоюзний з'їзд зоологів.
- 3) Закордонне відрядження на інтернаціональний конгрес генетиків, що відбудеться в Ітаці (Півн. Америка).

Видавнича робота.

- 1) І. Шмальгавзен. — Про чинники росту, що визначають величину тіла в птахів — 2 арк.
- 2) І. Шмальгавзен. — До питання про походження наземних хребетних — 2 арк.
- 3) Н. Тарнавська-Драгомірова. — Про кореляцію в розвитку крижового відділу та кінцівки — 1 арк.

5. Дніпрянська біологічна стація.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

- 1) Вивчання життя р. Дніпра в районі Київ—Переяслав на базі матеріалів експедиційного та екскурсійного періоду 1931 року і далі експедиційне обслідування р. Дніпра (дослідження ділянки Дніпра від гирла Прип'яті до Києва).
- 2) Вивчання життя заплачних водойм у районі Старо-сілля, теж на базі матеріалів 1931 р. (ввесь колектив).
- 3) Дальші гідробіологічні дослідження заплачних та деяких інших водойм у районі Дніпрянської біологічної стації для вивчання їх типології, продукційности та можливости використати для потреб рибного господарства (ввесь колектив).
- 4) Виучування рибного населення Дніпрового озера в районі Дніпрельстану (проф. Белінг).

5) Спроба зарибити цінними рибами котрусь водойму в околицях Дніпрянської стації та вивчання наслідків цього зариблення (ввесь колектив).

6) Дослідження бактеріоплянкону водойм різного типу, зокрема морського узбережжя (Д. Радзимовський).

7) Методологічні питання біоценології (проф. Белінг та М. Коротун).

Науково-популяризаційна робота.

Дві брошури „Скільки є життя у воді“ і „Шкідливі водянні тварини“.

Видавнича робота.

- 1) Наукові праці — 20 арк.
- 2) Науково-популярні — 4 арк.

Наукові відрядження.

- 1) Одно відрядження до Дніпрельстану.
- 2) Одно відрядження на узбережжя Чорномор'я.
- 3) Три відрядження на всесоюзний з'їзд зоологів.

Експедиція.

8 осіб візьмуть участь в експедиції від Прип'яті до Києва.

6. Катедра морфології тварин з Приморською біостацією.

1) Дослідження над морфологією чорноморських риб, у зв'язку з їхньою біологією та промисловим значенням (акад. Д. Третьяков).

2) Дослідження над фауною Чорного моря та лиманів у зв'язку з потребами рибальства та курортної справи (співробітн Приморської біостації, під кер. акад. Третьякова).

3) Дослідження над залежністю лиманної та чорноморської фауни від загального комплексу природних чинників та їхньої зміни (співр. Приморської біостації — під керівництвом акад. Третьякова).

Відрядження.

1) Експедиція — Хаджибей, Тилігул, Березань, — щоб вивчати біологію лиманів (значення лиманів для курортного будівництва, рибопромислове значення лиманів).

2) На приморські біостації Криму та Кавказу, щоб обізнатися з працею стацій (акад. Д. Третьяков).

3) До Ленінграду, Москви та Києва для огляду літератури та гідробіологічних установ (науковий співр. стації М. Загоровський).

Видавнича робота.

- 1) Праці Приморської біологічної стації — 15 друк. арк.

VII. МЕДИЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Катедра патологічної фізіології з Комісією для вивчення проблем патології.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Механізм кореляції фізіологічних функцій і його порушення.

1) Методологічне значення проблеми кореляцій для розуміння організму як цілого (акад. О. О. Богомолець).

2) Філогенеза функцій нервово-ендокринної системи (д-р Є. Р. Кавецький).

3) Інсулін та глутатіон (Н. Б. Медведєва).

4) Патогенеза інсулінової гіперглікемії (Й. М. Нейман).

5) Вплив різних форм ендокринної недостатності на імунітет і алергію (С. К. Капран).

6) Вплив цитоксичної стимуляції і бльокади кровотворних органів на гемопоез (Н. Д. Юдина).

б) Проблема пістряка як хвороби професійно-побутового характеру.

1) Діалектика онкології (акад. О. О. Богомолець).

2) Поширеність пістряка на Донбасі і зокрема серед шахтарів вугільників (пістряковий вік, локалізація тощо). (Разом з катедрами гігієни та патологічної анатомії). Патологічні зміни ендокринних залоз при захворюванні на пістряк і деяких інших захворюваннях (артеріосклероз тощо). (проф. Кучеренко і Ю. О. Корчак-Чепурківський).

3) Типи злучно-тканинних реакцій при різних формах пістряка і в різні періоди його розвитку (Й. М. Нейман).

4) Динаміка метаплазії злучної тканини при експериментальній саркоматозі (Й. М. Нейман).

5) Порівняльні дані про хемічну анаплазію тканини у різних видів тварин під впливом кам'яновугляного дьогтю (Є. Р. Кавецький).

6) Глутатіон тканин при різних відмінах експериментального пістряка (Н. Б. Медведєва і Кирюшин Н. К.).

7) Парабіоза при пістряковім захворюванні (до проблеми гуморального імунітету до захворювань на пістряк (др. Ужанський).

8) Значення визначення дизоксидативної карбонурії для якнайранішого розпізнавання пістряка (Н. Б. Медведєва).

9) Дизоксидативна карбонурія і глутатіон при меляносаркоматозі коней (разом із відділом експериментальної патології Харківського інституту експериментальної ветеринарії (Н. Б. Медведєва та Розгон).

в) Патологія росту і розвитку організму залежно від ендо- та екзогенних чинників. (Разом з ендокринологічним відділом Інституту свиноводства в Полтаві у зв'язку з проблемами тваринництва).

(Коллективна тема для співробітників: а) Катедри патології й фізіології ВУАН, б) Інституту експериментальної біології та патології в Києві та в) ендокринологічного відділу Інституту свинарства в Полтаві).

Вивчання матеріялів експедицій.

г) Проблема ревматизму.

1) Патогенеза ревматизму в зв'язку з його профілактикою (Василенко).

2) Як часто буває пістряк у ревматиків та сухотників (Стражеско).

Експедиції.

1) Для вивчення вола в УСРР. Реченець — на 2 місяці.

2) „ „ риносклероми в районі Дніпра.

3) „ „ пістряка в Донбасі (вугільні райони).

Відрядження.

На Севастопільську біологічну стацію — 3.

До Сухумського розплідника мавп — 3.

Видавнича робота.

1) Акад. Богомолець О. О. — Нариси з історії та методології медицини (монографія) — 10 арк.

2) Нейман Й. М. — Біологічні основи імунітету до лихих пухлин (моногр.) — 8 арк.

3) Кавецький Р. Є. — До філогенези функцій ендокринно-нервової системи (моногр.) — 6 арк.

4) Медведєва Н. Б. — Оксиредукційні процеси фізіології та патології (моногр.) — 6 арк.

5) Левитський Л. М. — Склад крові в ниркових хворих у різні періоди ниркової декомпенсації (моногр.) — 6 арк.

2. Катедра санітарії та гігієни.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

КАБІНЕТ САНІТАРНОЇ СТАТИСТИКИ.

1) Методи вивчання та причинові залежності сезонних хитань у стані здоров'я людности (Ю. О. Корчак-Чепурківський).

2) Методи вивчання причин смерти в нашому селі.

3) Математичні теорії розвитку пошесних хвороб та завбачання пошесних вибухів (Ю. О. Корчак-Чепурківський).

4) Особливості розвитку пошестей під час війни (Ю. О. Корчак-Чепурківський).

5) Статистика хворобливості в умовах єдиного диспансеру (Ю. О. Корчак-Чепурківський).

6) Основні проблеми й методи вивчення змін у порядку вимирання. Спроби визначити рух смертності в майбутньому. Значення цих спроб, щоб виміряти досягнення в заходах уздоровлення (Ю. О. Корчак-Чепурківський).

КАБІНЕТ ШКІЛЬНОЇ ГІГІЄНИ.

1) Рациональне перевітрювання класних кімнат (О. А. Берсен).

2) Поширення інфекційних захворювань через школу та профілактичні заходи (О. А. Берсен).

КАБІНЕТ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ.

1) Санітарно-гігієнічні проблеми будівництва нових соціалістичних міст (вакансія).

2) Методи санітарного і лікувального обслуговування усупільненого українського села (вакансія).

3) Санітарно-гігієнічна характеристика сучасного сексуального побуту (вакансія).

ГІГІЄНИЧНИЙ МУЗЕЙ (вакансія).

Експедиції.

Катедра, як невелика організація, самостійно експедицій не провадитиме, але поодинокі її співробітники братимуть участь в експедиціях, що їх упорядковує медичний цикл.

Наукові відрядження.

1) Штатн. наук. співр. Ю. О. Корчак-Чепурківський — до Москви та Ленінграду, на 2 місяці, збирати матеріяли для тем із санітарної статистики та мати консультації з іншими науково-дослідчими установами і спеціалістами в СРСР.

2) Наук. співр. (вакансія) до новобудованих міст Дніпрельстану та Донбасу, на 2 місяці, вивчати нові соціалістичні міста.

Видавнича робота.

1) Участь у цикловому журналі — 10 арк.

2) Акад. О. Корчак-Чепурківський (редактор). Пошесті шкарлятини, розміром 15 аркушів.

3) Юр. Корчак-Чепурківський. Сучасна смертність людності в УСРР — 8 аркушів.

Науково-популяризаційна робота.

Проти алькоголізму — 2 брошури, по 2 арк.

3. Катедра патологічної анатомії з Патолого-анатомічною комісією.

Стрижневі проблеми й теми роботи.

а) Бластомний ріст тканин.

1) Мастоми.	} (Акад. Мельников-Разведенков, науков. співр. Смірнова-Замкова, професор Лазарев, проф. Смірнов, Шведкова-Роше, Дінабург).
2) Туберозний склероз.	
3) Сирингомієлія.	
4) Гліоми.	
5) Менінгіоми.	
6) Мієломи.	

б) Специфічні і неспецифічні гранульоми.

- 1) Ревматизм.
- 2) Лімфогранульоми.
- 3) Риносклерома.

(В опрацьованні тем беруть участь акад. Мельников-Разведенков, наук. співр. Смірнова-Замкова, Чайка, Шведкова-Роше).

в) Інфекційні захворювання.

- 1) Шкарлатина.
- 2) Особливості пневмоній у дітей.

(В опрацьованні тем беруть участь наук. співр. Смірнова-Замкова, Чайка, Шведкова-Роше, Посредник).

г) Вплив на організм В.О.В.

- 1) Патогістологія органів під впливом В.О.В.
- 2) Зміни в нервовій центральній та периферичній системі.
- 3) Зміни при користуванні з протигазів.

(В опрацьованні тем беруть участь: акад. Мельников-Разведенков, Смірнова-Замкова, Лазарев, Смірнов, Щур, Шведкова-Роше, Посредник, Чайка).

Методологічні теми.

- 1) З історії наукової медицини на Україні (акад. Мельников-Разведенков).
- 2) Перші дарвіністи Харків. медичн. ф-ту у 2-й половині ХІХ-го сторіччя (акад. Мельников-Разведенков).
- 3) Єдність протилежностей у морфології хронісенітичних запалень у людини (акад. Мельников-Разведенков).

Науково-популяризаційна робота.

- 1) Улаштування музею, щоб провадити науково-популярні лекції з головних питань патології.

Б р о ш у р и:

1. Про пухлини мозку (Лазарев).

2. Будова та функції мізкової кори (Смірнов).
3. Собачий сказ (Посредник).
4. Туберкульоза у дітей (Смірнова-Замкова).
5. Участь вихованців Харківськ. медичн. ф-ту в револ. русі XIX сторіччя (акад. Мельников-Разведенков).

Експедиційна робота й наукові відрядження.

1) Вивчити стан патолого-анатомічних музеїв у різних університетських центрах Союзу (Москва, Ленінград, Харків, Казань, Баку, Одеса та інш.), щоб зібрати матеріяли з питань науково-практичного значення, напр., окремі заховання професійного характеру; крім того, щоб обізнатися з специфічними захоруваннями окремих місцевостей та придбати матеріял про них для музеїв ВУАН.

2) Поширити ідею улаштування патолого-анатомічних музеїв на периферії УСРР, інструктуючи лікарів відповідних лікарень.

Експедиції Патолого-анатомічної комісії в контактi з епідеміологами та мікробіологами можуть мати на меті комплексно вивчати захорування в УСРР, як от: волю, черевний тиф, енцефаліт тощо.

4. Психотехнічний кабінет та Психотехнічна комісія.

Стрижневi проблеми й теми роботи.

а) Методологія психотехніки.

1) Тема: Аналітичні й синтетичні тести з погляду діалектичного матеріялізму (проф. П. М. Пелех).

б) Психотехніка й політехнізація школи.

1) Експериментальні психотехнічні дослідження (колективні й індивідуальні) учнів ФЗС та ШКМ, у зв'язку з політехнічним навчанням (продовження роботи 1931 року) (П. М. Пелех і А. Х. Коровай).

в) Застосування психотехніки на транспорті.

1) Порівняльна характеристика професіограм шофера, вагоновода, паровозного машиніста та літуна (вакансія).

2) Жінки вагоноводи й шофери в київському місцевому транспорті (П. М. Пелех).

3) Психологічна аналіза причин нещасних випадків у трамвайному та автобусному русі в м. Києві у другій половині 1931 та 1-й половині 1932 р. (продовження роботи 1931 р.) (П. М. Пелех).

4) Психологічна аналіза причин нещасних випадків на залізничному транспорті (вакансія).

г) Застосування психотехніки в Червоній армії.

1) Психологічна аналіза аварій аероплянів та психотехніка безпеки в повітряному транспорті (П. М. Пелех).

2) До професіограми літуна-спостерігача Червон. Повітр. Фльоти (П. М. Пелех).

Наукові відрядження.

1) П. М. Пелех—до Психотехнічної лабораторії в Баку для чергового обізнання з психотехнічними транспортними лабораторіями СРСР та постановленням вивчення нещасних випадків у місцевому транспорті (Баку займає в Союзі перше місце щодо нещасних випадків)—на 20 день.

2) А. Х. Коровай—до Москви, щоб обізнатися з психотехнічними лабораторіями Москви—15 день.

Видавнича робота.

1) Тематичний збірник: Психотехніка на транспорті, 8 аркушів.

2) Наук.-попул.: „Роля психотехніки в соціалістичному будівництві“—2 арк.

3) Участь у цикловому журналі—4 арк.

Крім зазначених монографій, медичний цикл загалом клопочеться забезпечити для свого журналу ще 50 арк. на 1932 рік.

VIII. ЕКОНОМІЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Інститут соц. реконструкції сільського господарства.

Планова робота інституту визначається завданнями: теоретично вивчати проблеми соціалістичної реконструкції сільського господарства і класової боротьби, а також готувати кадри аграрників-марксистів.

Наукова робота.

Починаючи вже з кінця 1931 р., інститут протягом 1932 р. має опрацювати такі теми:

1-й ЦИКЛ.—П'ЯТИРІЧНИЙ ПЛАН 1933-38 р.р.

Виробляється за методологічним керівництвом ВУАМЛІН'у і за організаційним проводом Київського держплану.

1. Сільське господарство Правобережжя (економ.-географічний нарис).

Тема колективна. Коштом Держплану.

2. Розвиток цукробурякового та зернового господарства на Правобережжі за п'ятирічку 1933-38 р.р.

Тема колективна, до роботи має інститут залучити робітників поза інститутом. Коштом Держплану.

3. Розвиток скотарства на Правобережжі за п'ятирічку 1933-38 рр.

Тема колективна, з притягненням робітників інших н.-д. інститутів. Коштом Держплану.

4. Розвиток технічних культур на Правобережжі за п'ятирічку 1933—38 рр.

Тема колективна. Коштом Держплану.

5. Правобережжя як постачальник робочої сили для Донбасу й інших промислових районів.

Тема колективна. Коштом Держплану.

2-й ЦИКЛ.—ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ С.-Г. ЕКОНОМІЇ.

1. Методологія соціалістичної реконструкції сільського господарства (Сидор'як).

2. Відпродукційний процес у сільському господарстві за капіталізму (Герасименко, Кравчук).

3. Закінчення теми про аграрне перелюднення. Проблема перелюднення в історичному аспекті.

4. Форми соціалістичного переростання сільського господарства в умовах суцільної колективізації. Тема колективна.

5. Форми класової боротьби в районах суцільної колективізації на матеріалах комплексних експедицій і спеціальних обслідувань колгоспів. Тема колективна.

6. Система й методологія економіки скотарства, як наукової дисципліни (Штипельман).

7. Підручник с.-г. економіки.

3-й ЦИКЛ.—ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛІСТИЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

1. Методи проектування окремих галузей с.-г. виробництва. Тема колективна.

Примітка: Тема опрацьовується у зв'язку з п'ятирічкою сільського господарства на Правобережжі.

4-й ЦИКЛ.—ПРОБЛЕМИ КОЛГОСПНОГО БУДІВНИЦТВА.

1. Ефективність запровадження відрядництва в колгоспах. Тема колективна, на матеріалах експедиційного обслідування колгоспів.

2. Розподіл наслідків господарювання в колгоспах.

Збирають матеріали через студентів Інституту колективізації, що працюватимуть у колгоспах порядком виробничого навчання. Тема колективна.

3. Радгоспно-колгоспі об'єднання. Тема колективна.

4. Система фінансування колгоспного сектору.

5-й ЦИКЛ.—КАПІТАЛІСТИЧНИЙ СВІТ І СРСР.

1. Стан селянства в Польщі.

2. Політичне готування західньо-європейського селянства до війни у зв'язку з теоріями аграрного питання соціально-демократії).

Бібліографічна робота.

З 1931 р. Інститут має взятися до бібліографічної роботи в галузі сільського господарства. Форми цієї роботи вивчатимуться після бібліографічної конференції, що оце має відбутися.

Науково-популярна робота.

Кожний науковий співробітник повинен дати принаймні одну брошуру чи статтю науково-популярного характеру в зв'язку з ухвалами центральних органів партії чи радянської влади.

2. Катедра статистики з Демографічним інститутом.

А. ЗАГАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТЕМИ.

1. Ленін, як статистик.

2. Значення творів Маркса й Енгельса для загальних та спеціальних проблем статистики.

Б. ТЕМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ.

1. Методи вирівнювання чисел вікового складу людности.
2. Методика побудування баянсу праці та трудових ресурсів УСРР.
3. Вивчання методу перспективних обрахувань усієї людности.
4. Методи перспективного обрахування людности Донбасу та великих міст.
5. Народні переписи та інші методи обліку сільської та міської людности.
6. Поточні списки людности по містах та селах.
7. Методика сучасної поточної реєстрації людности за кордоном.
8. Методика вибіркового розроблень даних про природний рух людности УСРР.
9. Проблема вивчання природного руху людности для різних соціальних груп.

В. ІНШІ ТЕМИ, ОРГАНІЧНО ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОБЛЕМАМИ ПЛАНУВАННЯ.

1. Загальна система соціалістичного обліку людности.
2. Статистика механічного руху людности УСРР.
3. Матеріали статистики страхас та вивчування професійної смертности.
4. Експедиційно-монографічні дослідження людности.
5. Вивчання якості сучасної статистики людности УСРР.

Г. ТЕМИ З МАТЕРІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ ЛЮДНОСТІ.

1. Диференціальна плодючість людности УСРР.
2. Людність України.
3. Розроблення матеріалів обліку міської людности 1931 р., зокрема по м. Києву.
4. Перспективне обрахування майбутніх воєнних кадрів.

Науково-популярна робота.

1. Популярна брошура щодо людности УСРР.
2. Науково-популярна робота в підшефних місцевостях та закладах.
3. Популярні статті в часописах про статистику людности.
4. Консультації тощо.

Бібліографічна робота.

1. Бібліографічний покажчик літератури з демографії України, т. III (книжкова та стат. літератури за 1929 — 31 рр.).
2. Бібліографія книжкової та журнальної літератури СРСР з усіх галузів статистики.
3. Бібліографія нової чужоземної книжкової та журнальної літератури з усіх галузів статистики.

3. Комісія торгу й транспорту.

1. Робота комісії тісно пов'язана з сучасним народнім господарством Союзу; цей зв'язок міцнішає щороку. За останні 2 роки комісії доводилося не один раз порушувати свої плани серед року і на вимогу господарчих організацій розпочинати роботу над якоюсь актуальнішою проблемою. У зв'язку з складанням плану народнього господарства Союзу на другу 5-річку, можливо, що комісії доведеться в 1932 р., за дорученням центральних планових органів, працювати над питаннями, що їх не зазначено в цьому плані.

2. Крім того, комісія поставила собі завдання залучити до свого складу нових робітників, а вони, можливо, теж висунуть нові теми.

Складаючи цей план, комісія виходила з таких головних засад.

1. Закінчити розпочаті попередніми роками роботи.

2. Погодити роботи з плануванням народнього господарства СРСР на другу п'ятирічку.

3. Погодити свою роботу з іншими академічними установами за територіяльними ознаками.

4. Цілком методологічно переозброїтися.

А. Роботи, що їх комісія 1932 року продовжуватиме або закінчуватиме.

1. Економічне обслідування водозбору Дніпра та Буга.

В основному робота колективна штатних і позаштатних членів комісії, буде закінчена 1931 р. На 1932 р. залишаться може деякі додатки й публікація. Розмір 30 аркушів. Витрат на роботу не передбачається.

2. Демпінг.

Робота колективна. Розмір 10 аркушів. На 1932 р. закінчення (на початку року) і друкування.

3. Нариси з історії цукро-бурякової промисловости.

Робота акад. К. Г. Воблого. Року 1931 має зібрати матеріял до 4-го тому.

4. Крохмально-паточна промисловість та ринок крохмальопродуктів.

Акад. К. Г. Воблий опрацьовувати тему почав 1931 р. поза планом, за умовою на соцмагання, і в основному має закінчити 1931 року. Року 1932 має готувати до друку і друкувати.

5. Балянс робочої сили в сільському господарстві західнього Поділля.

Комісія має закінчити обслідування районів виходу пересельців з України, що його провадила в 1929-30 році. Розмір 33 арк. Забере кінець 1931 року—початок 1932 року.

Б. Нові колективні роботи

1. Організація і перспективи постачання с.-г. продуктів містам і промисловим центрам на Україні.

Тема загалом пов'язується з складанням плану другої п'ятирічки, а почасти, при вивчанні Сталінщини, з комплексною працею цілої ВУАН.

Запроєктовано вивчити: а) Сталінщину (частину Донбасу), б) Одесу (південне приморське місто з степовим оточенням), в) Дніпропетровське (промисловий центр в районі електрифікованого сільського господарства, зв'язаний водними шляхами з Лісостепом і Поліссям), м. Київ (велике місто на межі Полісся з Лісостепом, розташоване на середині дніпровського водного шляху і зв'язане з цукровими районами).

Мета роботи: Вивчити потребу міської і промислової людности в с.-г. продуктах і зміну цих потреб залежно від збільшення людности і зміни району, — визначити, з яких джерел ці потреби задовольнялися і надалі мають задовольнятися, а також організацію заготівлі, зберігання, перероблення і розподілу.

Розподіл на підтеми буде або за окремими центрами, або за окремими питаннями програми. Програма запроєктована така: раціон міської людности, його зміни, потреби в с.-г. продуктах, географічне розміщення виробництва і перероблення у зв'язку з транспортом, організація виробництва (радянські т-ва, кооперативні, колгоспи), організація заготівлі, контрактація, переховування, переробка, розподіл. Термін закінчення — кінець 1932 р.

2. Сучасний стан залізничної сітки на Україні і перспективи її розвитку в другу п'ятирічку.

Тема загалом пов'язується із складанням плану на другу 5-річку, почасти з комплексним вивченням Донбасу або Правобережжя.

Мета роботи: Виявити і вивчити роль окремих частин залізниць у сучасному розвитку народнього господарства району, України і цілого Союзу і навпаки — вимогу народнього господарства, що швидко зростає, до залізничного транспорту; виявити і вивчити зв'язок поміж залізницями й іншими видами транспорту.

На окремі підтеми робота буде розбита: а) за районами України, б) за питаннями поміжрайонового зв'язку, в) на підтеми про зв'язок з іншими видами транспорту.

Реченець роботи — 3 роки. Року 1932 комісія гадає опрацювати:

а) Зв'язок залізниць із Дніпровським водним транспортом.

б) Залізниці на Правобережжі.

3. Опрацювання матеріалів для реконструкції виробні

„Фізико-Механік“. Робота виконуватиметься порядком шефства і складатиметься з таких моментів:

а) Вивчення перспектив потреби народного господарства СРСР в приладах, що на їх виробленні спеціалізувався „Фізико-Механік“, і роля виробні в задоволенні цієї потреби.

б) Фінансовий план виробні „Фізико-Механік“.

Комісія гадає розпочати роботу над цими темами з осені 1931 р.

В. Нові роботи окремих співробітників.

1. Проф. Бованенко Д. Є.—Українська беконна промисловість та її ринки—4 арк.

2. Колективна робота, Транспортний аспект у районуванні і спеціалізації сільського господарства—1 арк.

3. Кривченко Г. А.—Світові ринки стручкових рослин—2 арк.

Г. Популяризаційна робота.

Кожний співробітник повинен виготувати до друку одну популярну брошуру з актуальної теми, розміром 1 арк. (пересіч); намічено:

К. Г. Воблий—Кукурдзяний цукор (1 арк.).

Д. Є. Бованенко—Постачання м'яса міській людності—1 арк.

Г. А. Кривченко—Постачання сільськ.-господ. продуктів міській людності—(1 арк.).

Сказане вище цілком стосується і до лекційної роботи.

Г. Експедиції й відрядження.

Комісія гадає взяти участь у комплексній експедиції до Донбасу, коли та буде організована.

Д. Методологічна робота.

1. Критичний перегляд усієї попередньої продукції комісії з методологічного погляду і читання доповідей про це на прилюдних засіданнях.

2. У кожній зазначеній у плані праці відповідно до теми зробити переоцінку спадщини буржуазних учених.

Е. Продукція комісії у 1932 р.

Комісія має 1932 р. виготувати до друку близько 70 аркушів наукових праць і 8 арк. популярних брошур.

4. Комісія для виучування фінансових та банкових справ.

Основна стрижнева проблема, що її опрацьовуватиме комісія протягом 1932 р., є „єдиний фінансовий план у різ-

них його аспектах“; праці всі поєднано між собою так, щоб дати закінчений дослід фінплану, зокрема на другу п'ятирічку.

Нижче ми подаємо перелік тем.

1. Територіяльна проблема єдиного фінплану.

2. Методи складання єдиного фінплану.

3. Матеріальне й фінансове планування народнього господарства.

Ці три теми опрацьовує проф. Карпека; він має дослідити основні питання з фінплану, зокрема його зв'язок із плануванням нашого господарства загалом.

4. Проблема зведеного районного фінплану (Голдгубер та Ганенко).

Методи складання, завдання та функції фінплану в межах району, де фінплан тільки починають запроваджувати і де бракує опрацьовання цього питання.

5. Сільські бюджети УСРР (Яновський).

Вивчання нового законодавства у зв'язку з адміністративним районуванням та колективізацією сільського господарства.

6. Соціальний розріз фінплану (Кованько).

Ця тема ставить завдання виявити, як поділяється тягар фінплану, які соціальні верстви і в якому розмірі беруть участь у виконанні його.

7. Фінансове готування до війни в капіталістичних країнах (Лобода).

Вивчання воєнного готування, зокрема інтервенції проти СРСР, у головних капіталістичних країнах Заходу (Англія, Франція, Італія, Польща).

4-а. Секція місцевого та комунального господарства при Комісії фінансових та банкових справ.

Секція вивчає дві стрижневі проблеми: „Порайонне планування промислових районів у Донбасі й житлобудівництво“ та „Будівництво агроміст“.

Вивчатимуться обидві проблеми з різних поглядів і відповідно будуть поділені на кілька тем, поданих нижче.

1. Методологія планування промислових районів за соціалістичних умов (Донбас). Колективна робота.

У праці буде дана критика буржуазних теорій планування та прихильників цих теорій у нас в Союзі, далі, робота має виявити нові засади районного планування в обставинах соціалістичного будівництва.

2. Питання районного планування Донбасу в світлі другої п'ятирічки. Колективна робота.

Робота має висвітлити, залежно від чинників економічних, природних та інших, райони будівництва нових міст, характер цих міст (міста промислові та агроміста), оптимальний розмір міст щодо кількості людности тощо.

3. Проблеми житлового будівництва у Донбасі. Колективна робота.

Мета роботи — вивчити розміри будівництва за нових соціальних та побутових обставин, його характер і тип у розрізі всього містобудівельного комплексу, як от загальне розміщення житлових будівель, зв'язок їх із промисловими підприємствами тощо.

4. Проблема будівництва агроміст на Україні. Колективна робота.

Ця робота повинна дати орієнтовну схему організації майбутніх агроміст у зв'язку з утворенням радгоспів та колгоспів, зазначити район, що його обслуговуватиме агромісто, залежно від самого районування сільського господарства. Роботу цю комісія має погодити з Інститутом соц. реконструкції сільського господарства ВУАН.

Всього комісія та секція мають виготовити 37 аркушів наукової продукції.

Є думка також провадити далі бібліографічну роботу, а саме — складання карток за 1923—26 р.р., опрацювати їх та остаточно приготувати до друку. Всього гадають скласти 8 000 карток.

Кулетшефська робота комісії полягатиме, крім поточної роботи на виробні ім. Томського, насамперед у тому, щоб узяти участь у виробленні промфінплану металургійних виробень ім. Ільіча у Маріюполі (підшефні Академії Наук). Виробні такий план, звичайно, мають, але комісія має на думці його проаналізувати та побудувати найраціональніше, щоб він мав характер зразкового для аналогічних підприємств.

Крім того, комісія гадає виготовити 2 популярні брошури про фінанси та комунальне господарство, кожна на 1—2 др. арк.

ІХ. ЦИКЛ ФІЛОСОФІЇ-СОЦІОЛОГІЇ

1. Філософська комісія.

1. „Боротьба за партійність філософії в конкретній українській тематиці, як наслідок повороту на філософському фронті“.

Опрацьовує бригада в складі: Семковський, Левік, Розанов, Степовий, Демчук, Загорулько.

2. „Теорія матеріалістичної діалектики на основі історії та останніх досягнень науки й техніки, класової боротьби й практики соцбудівництва“.

Опрацьовуючи цю тему, тісно зв'язатися з н.-д. установами ВУАН-у, зокрема Економічним циклом та технічними установами I Відділу. Працю провадить бригада в складі: Семковський, Розанов, Львович, Гофман, Лехт-

ман, Золотарьов, Мільгевський, Сидоряк, Паленчук.

3. „Діалектич. матеріялізм і сучасне природознавство“.

Опрацьовуючи тему, тісно пов'язатися з н.-д. установами I Відділу ВУАН. Працює бригада в складі т.т. Семковський, Штрум, Слуцкін, Поляков, Орлов, Левицький, Богомолець, Гольдман, Генес, Палладін, Третьяков.

4. Ювілей Гегеля (підсумки й оцінки його в марксо-ленінській і буржуазній літературі).

Працюючи над темою, визначити її як комплексну, спільно з філією ВУАМЛІН-у. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Семковський, Розанов, Демчук, Бон, Блудов, Чучмаров.

5. „Критика філософських засад сучасного фашизму, зокрема українського“. Опрацьовує бригада в складі: Юринець, Демчук, Гірчак, Познанський, Білик.

6. „Критика філософських основ легального марксизму (Зібер, Туган-Барановський, Б. Кістяківський, Гіляров, Багалій) та псевдомарксизму на Україні“. Працює бригада в складі: Демчук, Розанов, Нирчук, Юринець.

7. „Войовничий попівсько-ідеалістичний характер сучасного буржуазного декадансу“. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Нирчук, Юринець, Демчук, Чучмаров.

Працювати над темою бригада гадає в контакті з Економічним та іншими циклами II Відділу ВУАН.

1-а. Філософська комісія ВУАН при ВУАМЛІН'і в Харкові.

I. ЛЕНІНОВА ДОБА В ФІЛОСОФІЇ МАРКСИЗМУ.

1. Проблема пізнання у Леніна та Плеханова — акад. Семковський.

2. Практика, як критерій істини у Леніна — пр. Левік.

3. Ленін і методологія природознавства — акад. Семковський, проф. Левік, проф. Орлов, проф. Фінкельштейн, проф. Генес, проф. Лейпунський, проф. Майер, проф. Блудов.

II. МАТЕРІЯЛІСТИЧНА ДІАЛЕКТИКА.

1. Проблема випадковості — акад. Семковський, проф. Левік, проф. Демчук.

2. Телеологія та причинність — проф. Степовий.

III. ДІАЛЕКТИЧНИЙ МАТЕРІЯЛІЗМ ТА СУЧАСНЕ ПРИРОДОЗНАВСТВО

1. Енгельс і методологія природознавства — акад. Семковський, акад. Богомолець, акад. Гольдман, проф. Штрум, проф. Слуцкін, проф. Поляков.

2. Ленін і методологія природознавства (див. I, 3).

3. Найновіші теорії про матерію — проф. Шт р у м.
4. Активна участь голови та членів комісії в розробці основних методологічних проблем на I Відділі ВУАН.
5. Див. далі VII — Бібліотека філософії природознавства.

IV. КРИТИКА СУЧАСНОЇ БУРЖУАЗНОЇ ФІЛОСОФІЇ.

1. Біло-емігрантська українська філософія — проф. Д е м ч у к із бригадою.
2. Сучасна польська філософія — проф. Д е м ч у к із бригадою, разом з Інститутом польської культури при ВУАН.
3. Сучасна чехо-словацька філософія — проф. Д е м ч у к, асп. П о п п, закордонні товариші.
4. Філософія сучасного фашизму — проф. Д е м ч у к, проф. Б о н.
5. Сучасне нео-гегельянство — проф. Д е м ч у к, проф. Ч у ч м а р о в.

V. ІЗ ІСТОРІЇ ФІЛОСОФІЇ НА УКРАЇНІ.

1. Збірник I — проф. Д е м ч у к, проф. Білик, проф. Р о з а н о в.
2. Сковорода — Вибрані твори (з крит. передмовою).

VI. БІБЛІОТЕКА КЛАСИКІВ ФІЛОСОФІЇ.

1. Фоєрбах — із історії новітньої філософії.
2. Гегель — Лекції з історії філософії, з примітками Леніна.
3. Люкрецій — „De rerum natura“, укр. переклад М. Зерова, М. Рильського, передмова акад. Семковського.
4. Гассенді — Вибрані твори (за ред. проф. Нирчука).
5. Джордано Бруно — Вибрані твори (за ред. проф. Чучмарова).
6. Кант — Пролеґомени (з крит. передмовою — акад. Семковського).
7. Аристотель — Метафізика (з примітками Леніна, передмова акад. Семковського).

VII. БІБЛІОТЕКА ФІЛОСОФІЇ ПРИРОДОЗНАВСТВА.

1. Підсумки сучасної науки (огляди найновіших досягнень у різних галузях природознавства, в світлі діалектичного матеріалізму) — акад. Семковський, акад. Палладін, акад. Гольдман, акад. Граве, проф. Орлов, проф. Шт р у м, акад. Плотніков, акад. Богомолець, проф. Генес, проф. Фінкельштейн та інші.
2. Макіявелі — Вибрані твори (за редак. проф. Шт р у ма).
3. Лямарк — Вибрані твори (за редак. проф. Полякова).

VIII. СКЛАДАННЯ УКР. ФІЛОСОФСЬКОГО СЛОВНИКА.

Увесь склад Комісії разом із Інститутом мовознавства та редакцією філософ. відділу УРЕ.

ІХ. БІБЛІОГРАФІЧНІ РОБОТИ.

Дальше складання бібліографії філософсько-марксистської літератури укр., рос. та чужоземними мовами (проф. Розанов).

Х. ФІЛОСОФСЬКА КАРТОТЕКА.

Дальше складання тематичної філософської картотеки (А. П. Філіпов).

2. Соціологічна Комісія.

1. Соціологія соціально-фашизму (Каутський). Опрацьовує бригада в складі: т.т. Нирчук, Завальний, Юрченко.
2. Соціологічні погляди Драгоманова. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Річицький, Таранченко.
3. Соціологія нацдемократизму (Єфремова). Опрацьовує бригада в складі: Юринець, Кияниця.
4. Соціологія війни. Опрацьовує бригада в складі: Царицин, Мільгевський, Сіяк.
5. Гегель і попівщина. Опрацьовує бригада в складі: Львович, Тартаківська, спільно з комісіями радбудівництва та історії права.
6. Право й держава в Гегелевому освітленні та фашизм. Опрацьовує бригада в складі: Розанов, Сіяк, Іваницький.
7. Історичний матеріалізм та техніка. Опрацьовує бригада: т. Орлов спільно із співробітниками I Відділу ВУАН.
8. Проблеми культурної революції. Опрацьовує бригада в складі: тов. Нирчук та інш. (Обговорити питання на комісії також про допомогу Молдавському науковому комітетові в спільному опрацюванні тем).

3. Комісія радбудівництва та права.

1. Класова боротьба за реконструктивного періоду та диктатура пролетаріату. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Сіяк, Романюк, Лехтман та інш.
2. Район, як основна ланка радянського будівництва. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Лехтман, Кельман та інш.
3. Концепція держави українського націоналізму в минулому й тепер. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Сіяк, Романюк, Лозинський, Познанський, Іваницький.
4. Радянський закон за реконструктивної доби. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Бабун, Лехтман, Розенблят.
5. Суд в обставинах планового господарства. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Бабун, Кристер, Розенблят.
6. Угода в обставинах планового господарства. Опра-

цьовує бригада в складі: т.т. Розенблят, Кристер, Клименко.

7. Трудоговір в обставинах реконструктивної доби. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Розенблят, Кристер, Клименко.

8. Бюрократизм і шкідництво за доби соц. реконструкції та кримінальна боротьба з ними. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Новак, Гей та інші.

9. Право громадянства в СРСР та за кордоном. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Палієнко, Романюк, Лозинський.

4. Комісія нацпитання.

1. Опрацювання ленінської теорії національного питання. Працює бригада в складі: т.т. Скрипник, Гірчак, Познанський, Боров, Щусь, Ярошевський.

2. Соціально-імперіалізм у національно-колоніальному питанні в світлі ленінської теорії. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Боров, Кузнецов, Сенченко, Баран.

3. Великодержавний і український шовінізм у друкованих працях ВУАН-у. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Познанський, Щусь, Кияниця, Маршак, Йосипов.

4. Українське національне питання в РСФРР та інших радянських республіках. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Гірчак, Чапало.

5. Українське національне питання в Польщі. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Гаврилюк, Свідзинський, Вітик, Зозуля, Ірчан.

6. Національно-культурне будівництво на терені ЗСФРР. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Познанський, Щусь і група аспірантів ВУАМЛІН'у.

7. Національно-культурне будівництво на Київщині й Сталінщині. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Сенченко, Коренко, Зав'ялов, Абраменко, Колесник.

8. Територіяльні формування Червоної Армії на Україні в світлі ленінської національної політики. Опрацьовує бригада із політробітників П/В УВО та київського корпусу.

9. КП(б)У в боротьбі з націоналістичною ідеологією на теоретичному фронті. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Щупак, Скарбек, Річицький.

10. Місце й значення радгоспів і колгоспів в національно-культурному будівництві. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Кияниця, Маршак і Йосипів.

11. Національно-культурне будівництво на Україні в матеріялах 2-ої п'ятирічки. Опрацьовує бригада в складі: т.т. Щусь та інші.

12. Публікація (з відповідним апаратом) праць про нацпитання Р. Люксембург та К. Кавтського.

Х. ІСТОРИЧНИЙ ЦИКЛ.

1. Катедра преісторії України.

Цільове спрямування катедри на 1932 р.

Катедра має вести далі продовжене попередніми роботами на Дніпрельстані, з доручення Сектору науки, археологічне вивчання околиць Дніпропетровського. Разом із тим катедра має й надалі додержувати того напрямку в роботі, що почався з 1931 р.—а саме провадити вивчання класового суспільства на Україні, виходячи з розуміння преісторії як історії передкласового суспільства і відкидаючи ту умовну формальну межу між історією і преісторією, що її ставить буржуазна наука. Стже робота йтиме в двох напрямках—преісторії української території й преісторії українського народу.

А. Робота на Дніпрельстані.

1. Закінчити розкопи на Дніпрельстані, провести їх на просторі від Вовнізького порогу вгору до Дніпропетровського. Керуватиме цією роботою акад. Д. І. Яворницький.

2. Складання археологічної мапи з зазначенням могил, городищ, стацій та шляхів—цю роботу теж провадитиме акад. Яворницький. Робота на Дніпрельстані своїм науковим значенням виходить поза межі інтересів української науки—вона має вагу і для цілого СРСР і для європейської науки, що дуже цікавиться преісторією українських степів.

Б. Вивчання передкласового суспільства на Україні.

І. Робота методологічна й бібліографічна.

1. Критика поточної літератури з української преісторії. Ця ділянка роботи має особливе значення з огляду на міцні позиції буржуазної науки і на потребу боротися з нею (роботу має вести т. Гавриленко).

2. Критика поточної наукової літератури з преісторії народів СРСР.

Важливість цієї ділянки роботи пояснюється чималими аналогіями, спільністю і найближчим сусідством цих народів з українським. (Роботу має вести т. Гавриленко).

3. Критика поточної наукової літератури з преісторії в європейській науці. Значення цієї роботи в тому, щоб бути в курсі технічних досягнень європейської буржуазної науки і її ворожих спрямувань у цій ділянці супроти марксистської методології. (Роботу має вести т. Гавриленко).

Уся ця робота повинна мати виразну методологічну спрямованість; це робота переважно методологічна і почасти бібліографічна.

II. Дослідча робота.

1. Дослідження родового побуту українського суспільства: залишки родового побуту в українській весільній обрядовості. Мається на увазі дослідження економічного і суспільного ладу в добі первісного комунізму. В роботі разом із тим має бути поставлена методологічна проблема суспільної формації і ладу (т. Гавриленко).

Науково-популярна робота,

Катедра має випустити одну брошуру науково-популярного характеру: або про археологічні розкопи на Дніпрельстані або ж про передклясове суспільство на Україні.

Крім того, катедра має вести науково-популярну роботу на прикріпленому підприємстві КРЕС.

Робота в зв'язку з обороною країни:

Має бути опрацьована одна тема:

„Історично-етнографічний нарис Басарабії“ (роботу виконає Гавриленко).

В ділянці організаційній.

1. Катедра має налагодити науковий зв'язок із близькими щодо своїх завдань науковими установами в УСРР і в СРСР, щоб координувати роботу і, крім того, використати їхній досвід.

Катедра ставить собі також завдання поширити свою роботу, утворивши при кафедрі Комісію преісторії України, і залучити до участі в ній учених, що цікавляться проблемами преісторії України.

Кафедрі потрібні будуть два наукових відрядження—одне, щоб обізнатися з літературою преісторії України і народів СРСР; друге—на село для спостережень над весільною обрядовістю.

2. Комісія соціально-економічної історії України.

I. Генеза капіталізму та зародки робітничої класи на Україні.

1. Зародки капіталістичних стосунків у сільському господарстві на Україні (др. пол. XVIII—пер. пол. XIX ст.).

а) Розклад фєвдально-кріпацького господарства на Волині XVIII ст.

б) Зародки капіталістичних тенденцій в господарстві Південної України XVIII ст.

в) Зародки капіталістичних стосунків у господарстві поч. XIX ст. на Поділлі.

г) Капіталістичні тенденції в господарстві Лівобережної України XIX ст.

г) Залюднення та господарство Слобідської і Південної України доби пізнього фєвдалізму.

2. Зародки капіталістичних стосунків у промисловості на Україні.

а) Робітництво на мануфактурі XVIII ст. на Лівобережній Україні.

б) Промислова революція на Україні (2 полов. XIX ст.).

в) Промисловість першої половини XIX ст. на Слобожанщині.

г) Нариси з історії донецької промисловости перш. пол. XIX ст.

3. Зародки внутрішнього ринку.

а) Місто за доби почат. промислової революції (30—40 рр. XIX ст.)

II. Селянська революція на Україні.

а) Селянські рухи друг. пол. XVII ст. на Лівобережній Україні.

б) Селянські рухи у військових оселях на Україні першої пол. XIX ст.

III. Національно-буржуазні рухи на Україні.

а) Національно-буржуазні рухи на Лівобережній Україні перш. пол. XIX ст.

б) Клясова база Конарщини.

в) Освітній рух на Україні доби фєвдально-кріпацької формації (40—50 рр. XIX ст.).

IV. Методологічні проблеми та самокритика.

а) Сучасні завдання укр. історіографії.

б) Буржуазні концепції історії укр. господарства.

в) Дворянська школа історіографії Південної України.

V. Науково-популярні праці.

1) Місто на Україні доби пізнього фєвдалізму.

2) Освітній рух на Україні доби фєвдально-кріпацької формації.

3. Катедра історії України за доби торгового капіталу.

Проблема: Історія України-Руси за доби торгового капіталу.

1. Тема: Економічна, соціальна, політична і культурна історія України часів після Хмельниччини (р.р. 1664—1674)—акад. М. Грушевський.

Завдання: Обслідування архівного матеріалу для економічн., соціальної, політичної і культурної історії України

2-ої пол. XVII в. Робота в архівах: Московських, Ленінградських, Варшавських, Краківських, Львівських (беруть участь Кравцов, Шуйська, Гродська, Герасимчук та інші).

2. Складання бібліографічних оглядів історії України (працюють: В. Новицький, В. Костошук, І. Крип'якевич).

Науково-популярна й культурно-шефська робота на підприємстві.

Виконуватиметься за планом Комісії культурно-наукової пропаганди.

4. Культурно-історична комісія.

1. проблема: Поглибити застосування марксо-ленінського методу в культ.-історичних дослідях.

Т е м и:

- 1) Культурно-історична концепція Енгельса (Кагаров).
- 2) Буржуазні концепції в культурно-історичних дослідях; критика попередніх студій Культурно-історичної комісії (Грушевський, К. Грушевська, Колесса, Фрезер, Леві-Брюль, Зеленін та інші). Праця колективна.
- 3) Марксистський метод у культурно-історичних дослідях (Денисенко).
- 4) Усна прозова народня творчість як матеріал для культурно-історичних дослідів (Глядківський).
- 5) Критика буржуазної соціології Дюркгайма (Штепа).

2. проблема: пережитки виробничих стосунків феодалної доби і раніших часів та відповідні ідеологічні факти за доби торгового капіталу.

Т е м и:

- 1) Організація обміну в первіснім суспільстві, ч. I (Грушевська).
- 2) Дослідження професійних верств у обрядовості (Денисенко).
- 3) Культурно-історичні пережитки на Україні і зміни їх наприкінці XIX в. та після Жовтневої революції (Денисенко).
- 4) Українські народні думи, т. III (Ф. Колесса).
- 5) Українські прозові писані оповідання XVI—XVIII в.
- 6) Соціологічні основи усної прозової творчості (Глядківський).
- 7) Попівство в українському фольклорі (Шевченко).

3. проблема: Висвітлення побуту українців за межами України.

Т е м и:

- 1) Зміни культурно-історичних явищ в обставинах переселення (в Казакстані). Праця колективна.

- а) Культурно-шефська робота на підприємстві.
- 1) Науково-популярні лекції з історії культури.
- 2) Вивчення побуту робітництва на КРЕС-і.

Популяризаційна робота на тему:

„Культурні пережитки і культурна революція“. (Праця колективна).

5. Комісія Києва і Правобережжя.

А. Проблеми методологічні.

- 1) Буржуазні концепції у вивчанні історії Київщини за часів фєвдалізму (праці акад. М. С. Грушевського, П. Клепатського, О. Андріяшева та інш.)—виконає С. В. Шамрай.
- 2) Проблеми вивчення міста на Правобережній Україні за часів фєвдалізму в новітній українській історичній літературі—виконає М. Ф. Карачківський.
- 3) До методології історії селянських рухів на Україні за часів революції 1905—7 рр.—виконає С. В. Глушко.

Б. Проблеми вивчення історії Києва.

- 1) Історія Київської ремонтної електричної виробні (КРЕЗ-у) — виконають С. В. Глушко, М. Ф. Карачківський, С. В. Шамрай.
- 2) Нариси з історії київського міського господарства від часів торгового капіталу до наших днів — виконають С. В. Глушко, М. Ф. Карачківський, С. В. Шамрай (почато цю тему 1931 р.).
- 3) Торговля Києва в першій пол. ХІХ ст.—робота колективна (поч. 1931 р.).
- 4) Участь Києва в зовнішній торгівлі України в ХVІІІ ст., виконає М. Ф. Тищенко.
- 5) Культурно-освітня робота в Києві за часів пізнього фєвдалізму (ХVІІ—ХІХ ст.)—виконає акад. М. С. Грушевський та ін.
- 6) Популярна брошура: Історія КРЕС-у—виконає М. Ф. Карачківський.

С. Проблеми вивчення історії Правобережжя.

- 1) Селянські розрухи на Київщині в кінці ХІХ і на поч. ХХ ст.—виконає С. В. Глушко (почато цю тему 1931 р.).

Примітка: Відмінно від раніше накресленого за п'ятирічним планом проекту робіт комісії на 1932 р., знято тему: Київський полк на Гетьманщині ХVІІ—ХVІІІ ст., як менш актуальну; автор її, т. Шамрай, взяв на себе навантаження з інших, актуальніших тем. Доповнено план темами допомічними (роз. А, теми 1—3), темами з історії Києва (розділ Б, теми 1, 4).

✓ 6. Комісія історії козаччини.

І. Теми методологічно-критичні.

1) Погляди старої буржуазної науки на козаччину в світлі марксистської критики (Соловйов, Рожков, Любавський, Куліш, Яворницький, Костомаров, Антонович) — 3 аркуші.

2) Погляди акад. М. С. Грушевського на генезу, класовий склад і історичну роль козаччини в світлі марксистської критики—2 арк.

3) Сучасна фашистська інтерпретація козаччини (Ліпінський, Томашівський)—2 арк.

Всю цю роботу провадять Юркевич, Кравцов, Гавриленко, Петровський.

ІІ. Класова аналіза козаччини.

Проблема: Виробничі стосунки, як основа класової боротьби на Україні в XVII в.

1) Класова боротьба на Запоріжжі в 1650—60 р.р. (Кравцов — 10 арк.).

2) Слобідська Україна в 1660—70 роках, част. III: заселення, господарство, економічні стосунки і класова диференціація (Юркевич — 12 арк.).

3) Відгомони повстання Булавіна на Україні і зв'язки з Запоріжжям (Кравцов — 10 арк.).

4) Представники старшинської верхівки у класовій боротьбі на Україні в середині XVII с. (Юркевич, Петровський, Герасимчук — 9 арк.).

5) Державний лад Гетьманщини в серед. XVII в., політична організація Гетьманщини (Крип'якевич — 3 арк.).

Популярні брошури.

1) Класова боротьба на Запоріжжі (Кравцов — 1 арк.).

2) Роль козацтва в класовій боротьбі XVII в. (1 арк.).

7. Комісія історії реврухів.

І. Революція 1917 року на Україні.

1) Київська організація РСДРП (більшовиків) в боротьбі за Жовтень (Кокоско, Іргізов).

2) Селянські спілки в революції 1917 р. (Покровський).

3) Ради робітничих депутатів 1917 р. в Києві (Іргізов).

4) УСДРП в 1917 р. (Щусь).

5) Інтервенція на Україні (Загрецький, Добжинський, Мошкевич).

6) Громадянська війна 1918—1920 р. на Україні (Машкевич).

- 7) Селянські з'їзди 1917 р. на Україні (Грищенко).
- 8) Селянський рух 1917—1919 р. (Ястребов).
- 9) Рух у війську в 1917 році (Похилевич).
- 10) Пролетарська революція на Україні в освітленні української та російської білоемігрантської літератури (колектив).
- 11) Історія укр. контр-революції—а) гетьманщина, б) директорія, в) отаманщина (колектив).

II. Революція 1905 р. на Україні і робітничий рух.

- 1) Селянські рухи 1905 р. на Чернігівщині (Слизький).
- 2) Українська парламентська громада в Думі (Гуревич).
- 3) Робітничий рух II пол. XIX в. на Україні (Камінський).

III. Народницький рух на Україні.

- 1) Народництво на Україні в 70—80 р.р. (Настевич).
- 2) „Народня Воля“ на Чернігівщині (Грінберг).

IV. Методологічні теми.

- 1) Соціально-фашизм в укр. історичній літературі (Гуревич).
- 2) Соціально-фашизм у методології викладання суспільствознавства (Грищенко).
- 3) Громадські рухи в освітленні соціально-інтервента Єфремова (Кияниця).
- 4) Історія ревруху на Україні в освітленні соціально-інтервента Гермайзе (Кокоско, Машкевич).
- 5) Резолюція 1917 р. на Україні в освітленні Яворського (колектив).

8. Комісія історії Заходу.

На 1932 рік комісія має опрацювати такі теми:

- 1) Путч Каппа-Лютца та німецьк. пролетаріят (т. Розен, стаття, 2½ арк.).
- 2) Сучасні мад'ярські історики Західньої Європи (т. Белла-Кошеляк, стаття, 2 арк.).
- 3) Аграрна політика радянського уряду Мадьярщини (т. Белла-Кошеляк, стаття, 2½ арк.).
- 4) Інтервенція та німецький пролетаріят (т. Розен, стаття, 2 арк.).
- 5) Інтервенція та англійський пролетаріят (т. Сахновський, стаття, 2 арк.).
- 6) Дельбрюк (спроба характеристики) (т. Штєпа, 2 арк.).
- 7) Проблеми марксистської методології історії (т. Камішан, книжка, 16—18 арк.).

8) Західня Україна та західньо-європейська буржуазія 1918—1919 р. (т. Щурат, стаття, 3 арк.).

Популярні брошури.

- 1) Нарис історії Польщі після імперіялістичної війни, 3 арк.
- 2) Нарис історії Чехії після імпер. війни, 3 арк.
- 3) Нарис історії Румунії після імперіяліст. війни, 3 арк.

9. Комісія історії Близького Сходу.

I. На 1932 рік намічено опрацювати такі теми:

1. Історія економічного розвитку Радянського Сходу.

- 1) Цукрове виробництво Казакстану в минулому та його перспективи.
- 2) Історія бавовняного виробництва в Середній Азії.
- 3) Боротьба за торгові шляхи на Сході.
- 4) Кустарне виробництво (ткацтво і гончарство) Середньої Азії. Бригада в складі: Лозовика (голова), Штепи, Майліса, Курца, Зуммера, В'язмітіної.

2. Аграрні стосунки і аграрні рухи старого та нового Сходу.

- 1) Історія вакуфної власності в Середній Азії.
- 2) Аграрна політика царату в Середній Азії.
- 3) Аграрна політика царату в Закавказзі.
- 4) Ліквідація залишків кочового фєвдалізму у зв'язку з колективізацією. Бригада: Штепа (голова), Лозовик, Курц (до праці мають залучити науковців—членів комісії з нац. республік).

3. Історія ревруху в країнах колоніального Сходу.

- 1) Близький Схід, як пляцдарм імперіялістичного наступу проти СРСР.
- 2) 25-річчя Перської революції.
- 3) Національно-реформістський і революційно-робітничий рух в Індії (попул. нарис).
- 4) Китайська Червона Армія (попул. нарис).
- 5) Жовтнева революція в країнах Близького й Середнього Сходу, у зв'язку з 15-річчям Жовтневої революції. Бригада: Камінський (голова), Штепа, Лозовик, Курц, Лозієв).

4. Критичний перегляд історіографії Старого й Нового Сходу.

- 1) Дискусія про азіатський спосіб виробництва.
- 2) Бартольд як історик Сходу.
- 3) Ед. Мейер як історик Сходу.
- 4) Йорга як історик Туреччини.
- 5) Кримський як історик Ісламу.

5. Історія культурно-економічних зв'язків із народами Сходу.

- 1) Мазепа й Туреччина.
- 2) Україна й Крим в історичних стосунках.
- 3) Ногайці та Запоріжжя.
- 4) Критично-бібліографічний показник східних джерел до історії України.
- 5) Комсомол у боротьбі за культурну революцію й деісламізацію радянського Сходу. Бригада: Константинопольський (голова), Кримський, Дубровський, Гавриленко, Лозієв, Грунін.

II. ПЛАН ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЇ БЛИЗЬКОГО СХОДУ НА 1932 РІК.

1) Далі складати бібліографічну картотеку до історії народів Старого й Нового Сходу та економічно-культурних зв'язків із народами української території.

2) Остаточо визначити форми співробітництва з науковими інституціями всіх республік радянського Сходу і з керівними науковими організаціями Рад. Союзу (ВУАМЛІН, Комакадемія, Всесоюзна Академія).

3) Налагодити по змозі зв'язки з науковими установами колоніальних країн Сходу, а також і Монголії.

4) Реалізувати план комплексної експедиції до Казакстану та Середньої Азії.

III. ПЛАН ВИДАВНИЧОЇ РОБОТИ КОМІСІЇ БЛИЗЬКОГО СХОДУ НА 1932 Р.

1) Видрукувати щорічник за 1932 рік з працями бригад, що досліджують окремі проблеми—15 арк.

2) Видрукувати показник східних джерел до історії України—2 арк.

3) Видрукувати популярну брошуру „Схід як пляцдарм імперіялістичного наступу проти СРСР—3 арк.

Разом—20 аркушів.

IV. ПЛАН РОБОТИ КОМІСІЇ БЛИЗЬКОГО СХОДУ В ДІЛЯНЦІ НАУКОВО-ПОПУЛЯРИЗАЦІЙНІЙ НА 1932 РІК.

1) Опрацювати і прочитати на підприємствах та в підшефній установі такі лекції:

- а) „25-річчя Перської революції“.
  - б) „Революційний рух в Індії“.
  - в) „Китайська Червона Армія в боротьбі за ради“.
- 2) Організувати шефську роботу в асирійському колгоспі на Армавірщині.
- 3) Далі провадити шефську роботу в Будинку народів Сходу.

V. ПЛАН РОБОТИ КОМІСІЇ БЛИЗЬКОГО СХОДУ КОЛО ГОТУВАННЯ КАДРІВ НА 1932 РІК.

- 1) Вести далі початкові семінари східних мов.
- 2) Організувати нові семінари вищого типу:
  - а) арабської мови (вести далі),
  - б) турецької мови,
  - в) перської мови,
  - г) татарської мови.
- 3) Організувати семінар для вивчання економіки та історії Сходу.

✓ 10. Археографічна комісія.

I. Методологічне обговорення кожного видання Комісії.

- 1) Методологічне питання про видання джерел до історії фабрики.
- 2) Критична оцінка археографічних видань на Україні за 15 років.

II. Збірники матеріалів, присв'ячені 15-ій річниці Жовтня (за загальним планом ЦАУ).

- 1) Протоколи рад робітничих, селянських та салдатських депутатів на Київщині (В. Камінський, Ів. Кравченко).
- 2) Фабзавком м. Києва (М. Ткаченко, Шингарьов).

III. Видання матеріалів.

- 1) Видання матеріалів до історії пролетаріату на Україні (спільно з багатьма іншими н.-д. установами на Україні та за загальним планом видання).
- 2) Матеріали до історії селянських рухів перед реформою 1861 р. на Україні (Київська козаччина 1855 р.) (І. Кравченко).
- 3) Матеріали до історії торгівлі XVIII ст. (П. Клименко, М. Тищенко).
- 4) Камеральний опис Київської губ. 1803 (Ол. Андрієшев).
- 5) Катеринославське намісництво 1870 р. (Н. Полонська-Василенко).
- 6) Матеріали до історії фабрики на Україні кінця

XVIII ст. та початку XIX ст. (проф. О. Оглоблін, П. Матвієвський).

7) Ген. слідство Миргородського та Полтавського полків (К. Лазаревська). М. Стародуб в XVIII ст. (за Румянцевською ревізією) (акад. Д. І. Багалій, Кат. Лазаревська).

8) Матеріали до історії Разінщини на Україні і в Росії (спільно з Археогр. Ком. Академії Наук СРСР).

9) Монографічна студія про 13-у (5) друкарню у Києві (колект. праця штату Комісії разом із 13 друкарнею).

10) Матеріали до історії селянських рухів XVIII ст. (Гайдамаччина) (В. Камінський).

IV. Докінчення видань попереднього часу.

II. Комісія історії українського права.

I. Критика буржуазної історіографії українського права.

1) Київська школа західньо-руського права (Владимирський-Буданов, акад. Малиновський, Максимейко, Ясинський) (С. Г. Борисенко).

2) Роботи акад. Н. П. Василенка з історії українського права (С. М. Іваницький).

3) Акад. М. С. Грушевський і його праці з історії українського права (Л. О. Окиншевич).

II. Самокритика попередньої продукції.

1) Комісія історії зах.-руського та укр. права при ВУАН (С. М. Іваницький).

2) „Копний суд на Україні“ — саморецензія І. Ю. Черкаського.

III. Фашизм і соціяль-фашизм.

1) Соціяль-фашизм в історіографії укр. права (М. Слабченко) (Л. О. Окиншевич).

2) Український фашизм в історії укр. права (Заїкін, Лащенко) (В. Т. Гришко).

IV. Право капіталістичне.

1) Українська торгова буржуазія XVIII ст. і її правне становище (Збирання матеріялу) (М. Ф. Тищенко).

2) Питання автономії України в Держ. думах передреволюційної Росії (С. М. Іваницький).

V. Історія підшефної 14 друкарні.

VI. Матеріально-документальна база з історії укр. права.

1) Грамоти українським містам (акад. Н. П. Василенко, в контакті з Археогр. ком.).

VII. Февдальне право України.

- 1) Боротьба за зміцнення феодального землеволодіння на Гетьманщині (В. Т. Гришко).
- 2) Відродження кляси феодальних землевласників після Хмельниччини (Л. О. Окиншевич).
- 3) Клясова юстиція в гетьманщині (систематизація матеріялу) (І. Ю. Черкаський).
- 4) Відродження польської судової практики на Правобер. Україні першої половини ХІХ ст. (П. К. Сосенко).
- 5) Початок дослідження історії зах.-руського права. Роля Віленського Університету (акад. Н. П. Василенко).
- 6) Адвокатура в Литовській феодальній монархії (клясова природа і діяльність) (С. Г. Борисенок).
- 7) Досліди над Руською Правдою (проф. М. О. Максимейко).

VIII. Науково-популяризаційна робота.

- 1) Селянські війни на Україні ХVІІ ст. (Л. О. Окиншевич).
- 2) Земельна експропріяція в умовах феодальної гетьманщини (В. Т. Гришко).

12. Комісія для виучування звичаєвого права України.

I. Вивчання методології дослідження звичаєвого права на основі марксо-ленінського методу.

1. Теорія постання звичаєвого права у Маркса, Енгельса та Плеханова. Бригада: А. Е. Кристер (Маркс і Енгельс), С. Г. Борисенок (Плеханов).
2. Твори народників - дослідників звичаєвого права в світлі Ленінової критики. Бригада: А. Кристер (Чубинський), С. Борисенок (Єфименко, Кістяківський).
3. Сучасна західньо-європейська теорія звичаєвого права в Німеччині і Польщі та її фашистська суть (Кристер).
4. Критичний розгляд попередньої наукової продукції Комісії звичаєвого права (колективна праця).
5. Критична оцінка програм і анкет для збирання матеріялів звичаєвого права після Жовтневої революції (Кристер).

II. Перетворення звичаєво-правних стосунків на селі за реконструктивної доби (родина, власність, спадкування).

- а) Історичний екскурс опрацювати бригадним способом, у контакті з Комісією історії укр. права).
- б) Зміни за реконструктивної доби (Черкаський, Сосенко).

III. Бібліографія звичаєвого права (Товстоліс).

IV. Шефська робота в 2-ій друкарні.

V. Науково-популярна робота.

Брошура на тему: Звичаєво-правні пережитки в сучасному родинному побуті і майнових стосунках та боротьба з ним. (Коллективна праця).

13. Комісія історії Західньої України.

I. Розглянути твори, що їх надрукувала комісія:

а) Грушевський О. — Драгоманів і галицька молодь 1870 р. б) Кордуба М. — Зв'язки Антоновича з Галичиною.

II. Опрацювати такі теми:

1) Західня Україна в концепції буржуазних істориків (Павлик).

2) Західня Україна в міжнародній політиці від початку капіталістичної війни (проф. Лозинський до 1.V 1932 р.).

3) Земельна реформа на Зах. Україні і прикордонна колонізація під польською окупацією (Козорис, до 1. III 1932 р.).

4) Сучасні політичні партії на Зах. Україні (Павлик, до 1. IV 1932 р.).

5) Революція на Західній Україні 1918 р. Павлик, до 1. XI 1932 р.).

6) Боротьба за український університет у Львові (т. Козорис, до 1. XI 1932 р.).

7) Економічно-суспільні стосунки на Буковині в першій половині XIX ст. (т. Костащук, до 1. VI 1932 р.).

III. Популярна робота.

а) Прочитати на підприємствах найменше 10 доповідей на тему „Західня Україна“.

б) Видати 2 брошури (популярні), по 3 арк. прибіл.

14. Всеукраїнський археологічний комітет.

I. АРХЕОЛОГІЯ.

1. Методологічні питання.

1) Типологічний метод в археології, в світлі діалектичного матеріалізму (П. Курінний).

2) Археологічні категорії (формації, культура, впливи тощо) та їх освітлення в марксо-ленінській науці (В. Є. Козловська, П. П. Курінний та інші).

3) Підсумки археологічних досягнень на 15. річницю Жовтня. (В. Є. Козловська).

2. Науково-дослідча робота.

- 1) Археологічне дослідження торфовищ на Чернігівщині (Л. Д. Дмитров).
- 2) Нариси з археології м. Києва (Монографічна праця В. Є. Козловської).
- 3) Берендицькі оселі часів раннього фєвдалізму (П. П. Курінний, В. Є. Козловська та Бердичевський музей).
- 4) Археологічні дослідження на Кубані (разом з Академією Наук СРСР та Комісією комплексних експедицій ВУАН).
- 5) Археологічне дослідження території Наддністрянщини, (спільно з Каб. антропології ім. Вовка та Молдавським науковим комітетом, колективна праця).

3. Готування мап.

- 1) Укладання археологічної мапи України (колективна праця).
- 2) Укладання нумізматичної мапи України (В. А. Шугавський).

II. МИСТЕЦТВО.

1. Критика ідеалістичних концепцій в українському мистецтві (П. П. Курінний).
2. Українське барокко в ідеалістичному освітленні українського мистецтвознавства (Ф. Я. Ернст).
3. Технологічні досліди малярського мистецтва (колективна праця разом із ВМГ).
4. Дослідження фактури української гравюри (акад. О. П. Новицький).
5. Оздоблення рукописей київських збірок, як вияв суспільних стосунків XVII—XVIII вв. (В. І. Барвінок).
6. Укладання мапи пам'яток українського мистецтва (колективна праця ВУАК-у, разом із Каб. укр. мистецтва ВУАН).
7. Бібліографія українського мистецтва за останні 12 років (колективна праця).
8. Картотека репродукції української архітектури (В. І. Барвінок).
9. Вивчання архівних матеріалів до історії Київської Софії (XVII—XIX вв.) (В. І. Барвінок).

15. Археологічний музей.

I. Методологічні питання.

1. Буржуазна передреволюційна археологічна експозиція та її пережитки у музеях (В. Козловська).
2. Буржуазна археологічна схема Городцова та її впливи в українській археології (С. Магура).

II. Музейно-виставкова робота.

1. Експозиція відділу формації первісного суспільства (колективна праця штату Архмузею).

III. Науково-дослідча робота.

1. Питання ремісництва часів раннього феодалізму на терені України на підставі археологічного матеріялу (колективна праця).

2. Мегаліти на Дніпрельстані (орієнтовна колективна робота співробітників Археол. музею ВУАН, Дніпропетровського музею, Одеського, Житомирського музеїв на чолі з акад. Д. Яворницьким).

3. Питання обміну в первісному суспільстві на Україні (К. Коршак).

16. Етнографічна комісія.

I. Методологічні студії.

1) Марксо-ленінська критика буржуазних теорій в етнографічних дослідках XIX і XX вв. Буржуазна етнографія українська (П. Чубинський, М. Драгоманов, М. Сумцов, Ф. Вовк, В. Гнатюк, М. Грушевський, Ф. Колесса, А. Кримський, В. Перетц, А. Лобода). Буржуазна етнографія на Заході. Продукція Етнографічної комісії (1925 — 1930 р.). (Працює над темою весь колектив).

2) Розвиток релігійних вірувань у передкапіталістичному суспільстві за Плехановим та в новішій марксистській літературі (В. Петров).

3) Боротьба з буржуазною етнографією в особі типових її представників (праці з приводу поточної спеціальної літератури) (Весь колектив).

II. Збирання етнограф. матеріялів до Жовтневої революції та виготовання збірника, присвяченого 15-й річниці Жовтневої революції (Весь колектив).

III. Соціально-економічні основи річних свят. З антирелігійних студій. (В. Петров).

IV. Побут українців у Казакстані.

V. Монографічне дослідження виробництв.

1) Побут Луганського металіста на пропозицію Луганської міськради.

2) Побут Сталінського шахтаря (на пропозицію Сталінської міськради).

3) Київська електро-арматурна виробня (спроба монографічного опису).

(Ці три теми почали опрацьовувати р. 1931. Працює весь колектив).

VI. Збирання матеріялів з нового побуту в колгоспах та комунах. (Весь колектив).

VII. Бібліографія укр. фолкльору за часів революції (1917 — 1930 р.). (В. Маслов).

VIII. Студії з історії етнографії на Україні, ч. I. Соц.-економічне тло етнографічних вивчань рр. 1820 — 1835. (Весь колектив).

IX. Науково-популяризаційна робота (За завданнями Комісії наук.-культ. пропаганди).

17. Музей етнології.

I. Музейно-дослідча робота.

а) Поглиблення методологічних питань: застосування методу історичного матеріалізму в експозиції етнолог. музеїв; критика буржуазних теорій експозиції музеїв Заходу та інших передреволюційних.

б) Побут робітництва в м. Києві (1 фабрика, що до неї прикріплено музей) та виробничих об'єднань міського дрібного ремісництва: збирання речей для спеціального музейного відділу „Новий побут“. Колективна праця співробітників музею.

в) Побут радгоспів, колгоспів та комун. Збирання речей для спеціального відділу. Колективна праця співробітників музею.

г) Побут українців поза межами України (Кубань, Казакстан), збирання колекцій для спеціального відділу. Колективна праця по таких селах: Жукин на Київщині—побутова архітектура (Л. Шульгина); Сушківці на Київщині—побутові роботи, побут колгоспів (Л. Шульгина); Старосілля на Чернігівщині—новий побут (Н. Заглада); Замисловичі на Волині—побутова медицина, побутова техніка (Н. Заглада).

г) Дослідження території Дніпрельстану (за спец. планом, поданим до Комісії Дніпрельстану та на її кошти).

д) Збирання речей, щоб поповнювати відділи Музею: відд. нацменів України, відділ побуту молдаван (в контакті з Молдавським науковим комітетом), побутової техніки.

II. Музейно-виставкова робота.

Упорядити тимчасові тематичні виставки:

а) Для відзначення XV-річчя Жовтневої революції на тему: Новий побут після Жовтневої Революції.

б) Антирелігійного характеру на тему — річні свята.

III. Музейно-технічна робота.

Проводити консервацію, каталогізацію, інвентаризацію музейного майна: складати провідники до окремих відділів Музею.

IV. Музейно-популяризаційна робота.

а) Проводити освітню роботу серед широких мас, організувати ряд лекцій на спеціальні теми для робітництва та виробничих об'єднань, для Червоної Армії, трудшкіл, слухачів вишів, для вчительства.

б) Проводити роботу на підприємстві за окремим планом.

в) Проводити популяризаційну роботу через видання популярної літератури. Матеріальний побут українців (колективна праця).

г) Поглибити зв'язки з провінційальними музеями.

18. Історично-географічна комісія.

I. 1) Історична географія України в працях буржуазних дослідників ХІХ та початку ХХ ст. (колективна праця: польськ. дослідн.—Баранович О. І. українськ.—Ткаченко М. М., російськ.—Антипович К. Е.).

2) Методологічне обговорення питань видання кожного словника.

3) Концепції буржуазних історично-географічних словників ХІХ ст. та початку ХХ в. (колективна праця).

II. Словники: 1. Докінчення словників, позначених у плані на 1931 р. 2. Прилуччина (проф. О. С. Грушевський), 3. Донбас (Синявський А. С. і Антипович К. Е.). 4. Дніпрельстан (спільно з комісією Дніпрельстану) (Синявський А. С. і Ткаченко М. М.).

III. Участь у комплексних експедиціях на Кубані та Донбасі.

19. Катедра української етнографії.

I. Марксистська методологія в етнографії.

1) Проблеми й методи музично-етнографічного дослідження робітництва.

2) Критичний огляд надбань української етнографії в формі записів музичного фолкльору.

II. Побут робітництва.

1) Інструментальна музика в побуті робітничих мас Донбасу.

2) Пісенний репертуар київських робітників.

III. Побут радянського села.

1) Пісенність української та польської людності по комунах та колгоспах на Волині.

2) Народні професійні музиканти на Правобережжі.

IV. Побут української людності поза УСРР.

1) Національна музична культура української трудящої людності в Казакстані.

2) Народня поезія й музика в побуті трудящих Зах. України.

V. Науково-культурна пропаганда.

1. Антирелігійні мотиви в робітничій та селянській народній пісні.

XI. ЦИКЛ: МОВА, ЛІТЕРАТУРА ТА МИСТЕЦТВО.

1. Науково-дослідчий інститут мовознавства.

СТРИЖНЕВІ ПРОБЛЕМИ Й ТЕМАТИКА.

I. Проблема: методологія лінгвістичних дослідів.

а) Класовість мови.

1) Мова—засіб класової боротьби (Римар).

2) Виявлення класово-ворожих пролетаріатові тенденцій в українській лексикографії (Якимів).

3) Мова і революція (Каганович).

б) Соціально-філософське коріння буржуазних лінгвістичних концепцій.

1) З методології лінгвістичних дослідів (Курило).

2) Діалектична метода ідеалістичного мовознавства (Гумбольдт, Фослер) (Гетьманчук).

3) Новітня спроба філософської граматики в індоевропейців (Калачевська).

4) Соціологічні прямуювання в буржуазному мовознавстві (А. Мейє, Ф. Сосюр) (Ліперовська).

5) Теорія мовних і культурних кругів В. Шмідта з погляду історичного матеріалізму (Сунцова).

6) Прагерманська проблема (Шаровольський).

7) Шухардт і його боротьба з молодограматичним прямуюванням в індоевропейському мовознавстві (Калинович).

8) Український лінгвіст Лукашевич і яфетична теорія. (Драй-Хмара).

II. Проблема методу в діалектично-матеріалістичній лінгвістиці.

а) Специфіка мови.

1) Завдання матеріалістичної лінгвістики (Якимів).

2) Основні думки класиків марксизму про мову (Грищенко).

3) Спроба класифікації морфологічних категорій мови на засадах діямату (Сугак, Сабалдир).

б) Рух мови.

1) Походження мови (Трохименко).

2) Мова соціально-економічних формацій (азіатської, античної, фєвдальної, капіталістичної).

3) Мова переходового від капіталізму до соціалізму періоду й мова першої фази соціалістичної формації (доби диктатури пролетаріату).

4) Укрмова доби первісного нагромадження.

5) Уложення наукової історичної хрестоматії.

6) Полтавські актові книги з погляду лексики (Петренко).

7) Діалектичний розвиток окремих форм у мові у зв'язку з розвитком суспільства (історія дієприкметникових форм, історія предикативного інструментала в російській мові) (Грунський).

8) Розвиток молдавської мови за революції.

9) Основні етапи розвитку болгарської літ. мови й літератури в класовому аспекті (Зелинський).

10) Розвиток словацької мови й культури під егідою „демократичної“ Чехії (Мироненко).

11) Зник старої іменної деклінації в новоболгарській мові (Грунський).

12) Вивчання впливів єврейської мови на українську та української на єврейську.

13) Чужоземний вплив у сучасній російській мові соціалістичної доби (Слов'янські впливи в сучасній російській мові) (Грунський).

14) Східні запозичення в укрмові (Ліперовська).

в) Лінгвістичні методи.

1) Лінгвістичні методи—порівняльно-історичний і палеонтологічний (Сікало).

2) Методологія вивчання чужих слів (Шаровольський)

3) Методологія соціальної діалектології (Синявський).

4) Методологія лінгвістичної географії (Калинович).

III. Проблема мовної політики і практики соцбудівництва.

Застосування нової науки про мову в теорії і практиці.

а) Шкільної роботи:

1) Уложення типічних програм із мовознавства для ВИШ-ів і аспірантів (з методології, загального мовознавства, українського, російського, слов'янського, германороманського, молдавського, єврейського мовознавства).

2) Оцінка поширеної літератури з української граматики в світлі досягнень матеріалістичної лінгвістики (Курило).

3) Ревізія сучасної наукової та шкільної граматики.

4) Схема будівництва нової російської граматики на засадах діямату (Грунський)

5) Вивчання російської синтакси та стилістики в класовому аспекті; а) форма і значення предикативності, б) частини мови та закон єдності протилежностей, в) частина мови та частина речення; г) просте і залежне речення.

б) В теорії й практиці нацпитання:

1) Проблема інтернаціональної мови (Марфієвич, Сугак).

2) Національні й інтернаціональні моменти в мові — з погляду національної політики (Гавриленко).

3) Порівняльна характеристика румунської та молдавської мови, як важливий момент у розв'язанні радянської нацполітики в УСРР та АМСРР.

4) Вплив суцільної колективізації на мову німців-колгоспників на Україні.

в) В практиці антирелігійної пропаганди:

1) Прикладне мовознавство на службі антирелігійній пропаганді (Любарський).

2) Лінгвістичні прикмети фальшування так зван.. „історичних“ свідоцтв про існування Христа (Любарський).

IV. Мовні потреби націй УСРР та потреби тих націй, що пригнічені капіталістичними країнами.

а) Вивчання мовних потреб у межах капіталістичних країн.

1) Соціально-економічні причини наступу словацької мови на західньо-український діалект (Смолинська).

2) Політика сучасної імперіялістичної Польщі щодо кашубів та їхньої мови (Сікало).

3) Мовна боротьба трудящої людности Зах. України на тлі соціальних стосунків.

4) Трудяща лужицька людність та її боротьба з німецькою буржуазною стихією за свою мову й культуру (Грищенко).

5) Питання латинізації письма.

б) Питання про опрацювання та нормування літературної мови

1) Дослідження мови робітника й колгоспника.

2) Вивчання мови робітн. районів Києва (Сек. діалект.).

3) Вивчання мови російського робітника (рос. мова робітника та робкора на київських виробнях).

4) Вивчання мови німецьких робітників на київських виробнях.

5) Вивчання мови єврейського робітника.

6) Характеристика мови сучасних молдавських поетів.

7) Характеристика мови сучасних пролетарських письменників Німеччини (Марфієвич).

8) Вивчання мови колгоспного селянства на Кубані (Секц. діалект.).

9) Вивчання мови східнього узграниччя УСРР (Сек. деялек.).

в) Готування, укладання й видання словників (термінологічних, російсько-українського, абрєвіатурного, тлумачного).

- 1) Російсько-українськ. загальн. техн. словник (перевидання).
- 2) Українсько-російський заг. техн. словник (перевидання).
- 3) Німецько укр. загально-техн. словник.
- 4) Цукрової промисловости.
- 5) Харчової промисловости.
- 6) Військової термінології.
- 7) Філософської термінології.
- 8) Техн. тлумачн. словник.
- 9) Сільсько-госп. тлумачн. словник.
- 10) Природничий тлумачний словник.
- 11) Механічної термінології.
- 12) Металюргійної
- 13) Друкарської справи.
- 14) Сільсько-господарський (нім.-укр.).
- 15) Математичн. термінології (перероблення, перевидання).
- 16) Рибальської термінології.
- 17) Історичний словник укромови (далі укладати).
- 18) Російсько-український словник (перевидання т. I-го).
- 19) Російсько-український абрєвіатурний словник.
- 20) Готування та початок укладання українського тлумачного словника.

НАУКОВО - ПОПУЛЯРИЗАЦІЙНА РОБОТА.

(Брошури, лекції, доповіді, мовознавчі гуртки, екскурсії, робота на підприємстві).

а) Тематика.

- 1) Діалектика слова (Горецький), II сек.
- 2) Нові слова (Рудницький) „
- 3) Лексика, як соціально-виробнича категорія (Якимів), II секція.
- 4) Характеристика лексичного фонду трудшкільця (Шевчук), II секція.
- 5) Українська літературна мова пожовтневої доби (Курило), II секція.
- 6) Характеристика дослідів з історії укромови (Тимченко), II секція.

б) Консультатійна робота.

(Обслуговування державних та громадських установ).

в) Участь у готуванні кадрів мовознавців-марксистів.

2. Комісія іст. укр. письменства доби февдалізму.

ЗАГАЛЬНЕ СПРЯМОВАННЯ РОБОТИ КОМІСІЇ.

Комісія українського письменства доби февдалізму ставить собі завдання в майбутньому 1932 році:

а) Видрукувати історію українського письменства февдальної доби (XI-XVIII вв.), як продукту та знаряддя класової боротьби, опрацьовану методом діалектичного матеріалізму.

б) Виконувати допоміжні для цього роботи (видання окремих пам'ятників, бібліографічні й біографічні роботи, розшукування, облік та описування пам'яток укр. письменства цієї доби).

в) Проводити науково-популяризаційну роботу.

ТЕМАТИКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧОЇ РОБОТИ.

I проблема: питання марксо-ленінської методології в застосуванні її до укр. літератури февдальної доби.

Т е м и:

1) До проблеми біографізму в застосуванні до літератури февдальної доби (акад. В. М. Перетц).

2) Критика школи акад. В. М. Перетца та самокритичний перегляд власної наукової продукції (О. А. Назаревський).

3) Критика Єфремівської концепції українського літературного процесу та її відгуків у працях з історії української літератури февдальної доби (П. М. Попов).

4) Іван Франко як дослідник історії укр. літератури (акад. В. М. Перетц).

II проблема: Сатиричне письменство на Україні февдальної доби як вияв і знаряддя класової боротьби.

1) Громадсько-політична сатира на Україні в XVIII в. (Н. П. Кістяківська).

III проблема: Українська публіцистична література февдальної доби, як вияв і знаряддя класової боротьби на Західній Україні.

Т е м и:

1) Публіцистичне письменство в Західній Україні к. XVI—поч. XVII в. (П. М. Попов і І. Єремін—колективно). Випуски II і III.

IV проблема: виявлення діалектики літературного процесу на Україні до початку нового письменства.

Т е м и:

Біографії визначних українських діячів ранньої февдальної доби в обробках епохи розкладу февдалізму (XVII в.).

V проблема: проблема генези й розвитку світських елементів в укр. літературі фєвдальної доби.

Т е м а:

Українська повість (О. А. Назаревський і М. К. Гудзій (колективно). Вип. III.

ДОПОМІЧНІ РОБОТИ.

1) Складання систематичної бібліографії укр. письменства фєвдальної доби (продовження праці попереднього року) (Адріянова В. П. і Нікольська — колективно).

2) Розшукування, облік та описування пам'яток укр. письменства XI—XVIII вв. (акад. В. М. Перетц, П. М. Попов, М. В. Гепенер, С. О. Щеглова — колективно).

НАУКОВО-ПОПУЛЯРИЗАЦІЙНА РОБОТА.

1) Популярні брошури, статті, лекції, екскурсії.

2) Робота на підприємстві (в 13 друк.).

3) Консультаційна робота з спеціальности (по ВИЩ-ах, бібліотеках, держустановах тощо).

4) Участь у готуванні нових кадрів у даній галузі науки.

Вищезазначену роботу мають провадити: голова комісії (академік) та двоє штатних співробітників, залучаючи до окремих робіт також і нештатних членів комісії.

3. Комісія укр. літератури доби промислового капіталізму й імперіалізму.

Робота комісії 1932 р. має бути спланована: 1) на дослідження історії укр. літератури, переважно переджовтневого часу (з 90-х років); 2) на наукове видання пам'яток укр. літератури, переважно на академічне видання творів Шевченка і 3) на допоміжні роботи (бібліографія тощо). Відповідне місце в роботі матимуть теми методологічного характеру.

1. проблема: дослідження розвитку буржуазних стилів в укр. літературі.

Т е м и.

а) Стильова боротьба в укр. літературі кінця 90-х—поч. 900-х рр., як вияв класової боротьби.

б) Творчий метод Коцюбинського.

в) Стильове обличчя драматургії Лесі Українки та її соціальна функція.

Цю тему є думка пов'язати з комплексним вивченням творчости Л. Українки, що в ньому візьмуть участь Театр. музей, Музей діячів науки та мистецтва й інші установи.

2. проблема: вивчання творчості Ів. Франка у зв'язку з етапами класової боротьби та особливостями соц.-економічного і політичного розвитку Західньої України.

а) Сильова еволюція Франка, як вияв змін у бутті його класи.

б) Франко в оцінках буржуазної критики (Боротьба за Франка).

в) Франко, як дослідник нової укр. літератури.

3. проблема: Критичні розгляди методологічних позицій представників буржуазного літературознавства та критика їх конкретних праць з історії укр. літератури.

Критичні оцінки нових праць з історії укр. літератури (рец. для циклового журналу).

4. Тема: Гете в українській літературі. (Огляд перекладів, наслідувань, статтів про Гете, тощо)—у зв'язку з сторіччям з дня смерті, і в зв'язку з проблемою дослідження етапів укр. перекладу ХІХ—ХХ ст.).

5. Академічне видання Шевченкових творів в плані марксистської методології та боротьби з буржуазно-націоналістичним шевченкознавством, т. I (Кобзар) з статтями і примітками.

6. Видання „архіву Куліша“ та „архіву Б. Грінченка“ (т. 1), з вст. статтями й примітками, що подаватимуть марксистське освітлення матеріялів.

Допомічні роботи.

1) Закінчення опису україніки Інституту нової рос. літератури.

2) Опис Грінченкового архіву тощо.

В галузі культурно-освітньої роботи комісія працюватиме над обслуговуванням потреб Шевченківського заповідника та виготовить наук.-популярний нарис про Франка.

4. Кабінет українського мистецтва.

1. „Енциклопедія української архітектури“. Спрямовання праці пояснено в плані на 1931 р.

2. „Мапа української селянської художньої промисловости в півден-захід. районах УСРР“, з пояснювальним текстом, що має виявити експортні можливості країни та піднести якість доморобних виробів і тим збільшити експорт виробів цієї промисловости.

3. Збирання літературного та архівного матеріялу до історії фортифікаційного будівництва на Україні доби феудалізму.

4. Дослідження поживтневого музичного процесу на Україні.

а) Післявоєнна музична культура Західної України під капіталістичною Польщею.

б) Музичне життя АМСРР.

5. Збирання матеріалів до історії музичної культури на Україні.

6. Бібліографія з історії музики.

5. Кабінет революційного масового мистецтва.

I. Агітація та пропаганда через мистецтво.

1) Агітація та пропаганда через ізо-мистецтво.

2) Радянська карикатура часів громадянської війни.

II. Розвиток самодіяльного мистецтва за роки революції.

1) Мистецтво в масових демонстраціях.

2) Скульптура в масових демонстраціях за 15 р. (праця до ювілейного видання).

III. Бібліографія.

1) Бібліографічний показник літератури про масове самодіяльне мистецтво (ізо-, теа-, літмистецтво).

2) Бібліографічний показник масової самодіяльної музики за рр. 1917 — 30.

IV. Музика.

1) Самодіяльна музична творчість (її форми та обсяг).

2) Виявлення, збирання та студіювання оригінальних матеріалів масової музики, обслідування музроботи по гуртках в УСРР.

V. Популяризація.

Статті в пресі.

6. Кабінет порівняльного музикознавства.

Проблеми:

1. Музика тюркських народів. Культурно-історичні зв'язки тюркських народів між собою і стосунки їх до слов'янських і інших народів в царині музики (має бути виготовлена праця на цю тему, розміром 3 др. арк.).

2. Великоруська народня музика в її класових та географічних діалектах і стосунки її до української (має бути виготовлена на цю тему праця розміром 2 др. аркуші).

3. Великоруська народня пісня, робітнича і селянська в УСРР (праця, зазначена в цьому пункті, має бути зроб-

лена порядком допомоги Катедрі української етнографії, і зібрані матеріали мають бути передані цій катедрі).

4. Нариси порівняльного музикознавства (2 др. арк.).

5. Вивчення музики народів СРСР після Жовтневої революції (критичний і самокритичний перегляд, 2 др. аркуші).

Популяризаційна робота.

На зазначену вище в п. 2 тему має бути написана для Комісії наук-культ. пропаганди популярна брошура, розм. 1 др. арк.

7. Кабінет дослідження дитячої творчості.

І. Еволюція мистецтва.

1) Перевісні форми в розвитку мистецтва.

2) Дитячий малюнок ясельного віку (розвиток моторики у дитини ясельного віку, розвиток фіксаційного апарату, розрив між сприйманням та виявом, розрив між мисленням та моторикою, принципи класифікації, принципи малярського розвитку, формування процесу малярського розвитку, впливи соціального оточення, природного оточення та біочинників; типи порушення процесу — загальмованість, олігофренія, психо- та невропатія; методичні заходи).

8. Музей діячів науки та мистецтва на Україні.

Стрижневі проблеми.

1) Дослідження наукового та мистецького руху пореволюційних часів (як досягнень культурної революції в УСРР і поза її межами, в окремих угрупованнях та представниках), заглиблюючись і в давніші часи.

2) Вивчення меморіальної справи в УСРР.

Маючи на меті досліджувати всебічний розвиток культурного руху, вивчаючи діяльність окремих представників його в галузях науки та мистецтва, присвятив Музей рр. 1930—31 на збирання, опрацювання та експозицію матеріалів, що характеризують діячів пореволюційної науки в УСРР (у зв'язку з ювілеєм ВУАН).

Надалі проєктує Музей завершити показ діячів сучасного наукового руху, додавши матеріали сьогоденного дня і заглибившись у давніші часи, додержуючись марксистської періодизації історії України.

Отож, на р. 1932 розроблятиметься загальна тема:

„Науковий рух на Україні від часів промислового капіталізму до наших днів“.

Окремі теми в загальній виставці діячів науки:

1) „Укр. Наукове Товариство у Києві—його діячі“.

2) „Діячі, згруповані навколо М. Старицького“.

3) „Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові в головніших його заступниках“.

4) „Організатори та співробітники Півд.-Зах. Від. Рос. Геогр. Т-ва у Києві“.

Паралельно музей гадає влаштувати монографічні залі на теми:

1) Куліш та його оточення (в марксистському освітленні).

2) Діячі музейництва—(еволюція від приватницького колекціювання великої буржуазії до радянського музейного будівництва).

Крім експозиції зібраного матеріалу, супроводитимуть ці теми й відповідними друкованими працями. Проектується: скласти показники до всіх експозиційних залів.

3) Є. Рудинська виготує розправу: Музейне будівництво УСРР в його представниках тепер і перед революцією.

Для опрацювання другої стрижневої проблеми—виучування меморіальної справи УСРР—проектується: а) узятися до складання картотеки меморіальних пам'яток УСРР (пам'ятників, меморіальних таблиць, меморіальних будинків), б) далі збирати матеріали для картотеки меморіальних пам'яток по музеях УСРР.

Сторона методологічна. Музей проектує р. 1932 далі засвоювати марксо-ленінську методологію та застосовувати її до експозиції матеріалу, його добору та опрацювання; демонструвати на своєму матеріалі формулювання марксизму та розкрити діалектику розвитку суспільних форм; самим показом матеріалу збуджувати думку глядача, мобілізувати широкі верстви суспільства до участі в соцбудівництві; у збиранні матеріалу суворо уникати самопливу (не відмовляючись проте від матеріалів, що надходять з певної нагоди, як от смерть діяча, ювілей тощо); комплектувати музей за чіткою програмою, щоб виявити історичне коріння кожного явища, з'осередити увагу на моменті класової боротьби та показати негативний вплив ідеологічних пережитків.

У популяризаційній частині своєї роботи музей проектує насамперед досягти якнайширшого відвідування, непустити через свої залі робітничі, червоноармійські, школярські, селянські маси.

Зв'язатися з виробництвом через КНКП.

Видати ряд метеликів для популяризації діяльності найвиразніших представників пролетарської науки та пролетарського мистецтва.

Порядком соцзмагання, музей інтенсивно збиратиме далі матеріали до характеристики діячів науки та мистецтва—представників нацменів.

Експедиції та екскурсії.

На р. 1932 проектує музей: 1) Об'їздити ті музеї, що постали з кол. приватницьких збірок (Чернігівський музей,

кол. Тарновського, Дніпропетровський, кол. Поля, Сумський, кол. Ганзен), для праці в тамошніх архівах та над матеріалами, щоб зібрати дані для експозиції та приготувати розправу на тему: Музейне будівництво в його представниках тепер і перед революцією.

2) Узяти участь у комплексній експедиції на тему: „Дніпро“ з метою: а) зібрати матеріял про діячів Дніпрельстану; б) вивчити Шевченківський заповідник як найвидатніше явище меморіяльної справи в УСРР з погляду боротьби за Шевченка.

9. Театральний музей.

Спрямування музею на наступний рік лишається те саме:

1) Опрацьовувати методом діалектичного матеріалізму історію українського театру; 2) відбивати наслідки цієї праці у приступній для широких мас одвідувачів експозиції, в іншій популяризаційній роботі та в друкованій продукції.

А. НАУКОВА РОБОТА МУЗЕЮ.

1. Народницький театр 1880 р. (1881—1892).

а) Хронобібліографія українських вистав 1883—1888 р.р. Ця праця, продовжуючи попередні розшуки (1831—1883), покладе основу висвітленню такого питання: як був поширений український народницький театр за доби його розквіту.

б) Рух репертуару в товариствах Кропивницького і Старицького.

Має бути з'ясована репертуарна лінія цих проводирів українського народницького театру, відмінність її залежно від класових відмін тодішньої української інтелігенції, та цілковита залежність тодішнього українського театру від вимог ринку.

2. Театр доби фінансового капіталу на Україні.

Перший осілий український театр (під орудою М. К. Садовського, Київ, 1907—1917 р.).

Ця робота має вияснити обставини, що в них існував український театр за доби поміжреволюційної реакції, цензурні й адміністративні утиски, вплив суспільного оточення, рух репертуару й нову в ньому тематику (російську, польську, єврейську, західньо-європейську).

Праця має дати дані для зрозуміння не тільки зазначеної в темі доби, а й тих традицій, що залишила вона в провінційному театральному житті ще й після Жовтня.

3. Театр за доби Жовтневої революції.

а) Закінчення списку українських театральних організацій за часів Жовтневої революції.

Мають бути зібрані відомості за всі, навіть недовготривалі українські театри (а також і за експериментальні театри іншими мовами); це набагато має полегшити дальшу дослідчу роботу.

б) Перший експериментальний український театр („Молодий Театр“ 1917 – 1919).

Зважаючи на те, що „М. Т.“ був лабораторією, яку чимало використав український театр, ставши на платформу театрального Жовтня,—слід опрацювати питання про його коріння, умови розвитку, розшарування, репертуар, ставлення критики й підсумки роботи театру.

Ведення літопису театрального життя в УСРР.

З 1. I 1932 р. за виробленою схемою критики, в погодженні з сектором мистецтва НКО, музей має вести щоденний облік театрального життя республіки.

4. Проблема добору фактичного матеріялу в театральній історіографії.

Робота має вияснити, що саме повинно становити об'єкт історично-театральних студій та в якому співвідношенні треба розглядати складові частини театрального процесу—глядача, п'єсу, актора, оформлення вистави тощо.

Б. ПОПУЛЯРИЗАЦІЙНА РОБОТА МУЗЕЮ.

1. Максимально-можливі пояснення матеріялу музейному відвідувачеві.

2. Вироблення стислої пересувної виставки з історії українського театру, що могла б обслуговувати культурні потреби периферії.

Звідомлення музею перед осередками театрального виробництва.

3. Популярні лекції та брошури з питань театрознавства (окремо музей має віддати увагу 15-річчю Жовтня).

Г. Музей має готувати до друку:

1) Звідомлення за роботу 1931 р.—1 арк.

2) Збірка: „Перший осілий укр. театр“—12 арк.

3) „ „Молодий театр“.

4) Показник до музею.

Як максимальний варіант пляну роботи музею—влаштувати виставку: „Сценічна історія творів Лесі Українки“.

Поза комісіями:

1. Складання спільного „Збірника циклу мови, літератури, мистецтва“, присвяченого 15-річчю Жовтневої революції.

Бібліографічна комісія ВУАН.

БК ВУАН має провадити в 1932 р. роботу в 3-х напрямках:

1) Науково-організаційну—координувати, планувати, організовувати, методологічно устанавлювати бібліографічну роботу, пов'язувати її з завданнями реконструктивної доби.

2) Науково-методологічну в галузі теорії й методології бібліографії, щоб перебудувати теорію й методологію на базі діалектичного матеріалізму.

3) Науково-популярну, щоб поширювати бібліографічну письменність в маси.

Маючи в своєму складі лише одного штатного робітника, БК ВУАН не може провадити практичної бібліографічної роботи, а тому цю роботу поставила в окремий додатковий операційний план, розрахований на поширення штату комісії або на відповідні асигнування.

ОСНОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН БК ВУАН НА 1932 Р.

I. Організаційна проблема.

Організація, координування, планування й методологічне усталення бібліографічної роботи в установах і виданнях ВУАН — вик. керівничий БК і президія БК ВУАН.

II. Методологічні проблеми на 1932 рік, 2 теми:

1. Продовження праці над проблемою перебудови теорії й методології бібліографії на базі діалектичного матеріалізму. Дослід й організація колективної роботи.

Вик. керівничий БК.

2. Закінчення розробки української каталографічної інструкції і розробка популярного її видання.

Вик. керівничий БК і каталографічна підкомісія БК.

III. Популяризування бібліографії.

Книга і бібліографія на службі соцбудівництву.

Вик. керівничий БК.

Видавничий план БК на 1930 р.

1. Перебудова теорії й методології бібліографії на базі діалектичного матеріалізму. Тематичний збірник. 10 арк.

2. Комісія Дніпрельстану.

1. Докінчення роботи та опрацювання матеріалів попередніх років.

2. Вивчання змін на Дніпрельстані та на терені сусідніх районів у зв'язку з підтопленням (колективна праця членів Комісії).

3. Проблема транспорту Дніпра в нових умовах після збудування Дніпрельстану (разом з комісією комплексних експедицій).

4. Вивчання „Великого Луга“ у зв'язку з його меліорацією.

5. Основні проблеми розвитку промисловости на південній Україні в зв'язку з утворенням Дніпрокомбінату.

6. Історія м. Запоріжжя (колективна праця разом з установами Запоріжжя) має бути закінчена в 1933 р.

З М І С Т

П е р е д м о в а

I. Відділ природничо-технічний.

1. Математичний цикл.

Комісія застосованої математики 5. — Комісія чистої математики 6. — Комісія математичної статистики 7.

2. Індустріально-технічний цикл.

Катедра математичної фізики ВУАН 8. — Інститут будівельної механіки 9. — Кабінет транспортної механіки 10. — Катедра інженерних споруджень з Електрозварною лабораторією 11. — Катедра теорії пружності 12. — Катедра гірничої механіки з Лабораторією прикладної механіки та електромеханіки 13. — Катедра технічної аеро- та гідродинаміки. 14.

3. Фізично-хімічний цикл.

Хімічно-технологічна лабораторія 15. — Хімічна лабораторія 16. — Катедра експериментальної фізики 18.

4. Геолого-географічний цикл.

Катедра динамічної геології з Комісією вивчення четвертинного періоду 19. — Катедра геології з Геологічним кабінетом 20. — Катедра геофізики з Геофізичною комісією 21. — Катедра гідрології 22. — Катедра географії 23. — Кабінет антропології 23. — Катедра ґрунтознавства з Комісією перебудови агротехнічних основ соціалістичного сільського господарства 25.

5 Біо-ботанічний цикл.

Катедра спорових рослин 25. — Комісія вивчення дерев та кущових рослин на Україні 25. — Катедра квіткових рослин 26. — Катедра фізичної фізіології рослин 27. — Катедра хімічної фізіології рослин 28. — Катедра біології с.-г. рослин з Комісією для вивчення сортів с.-г. рослин та врожаю 28. — Комісія височування 29. — Катедра акліматизації 30.

6. Біо-зоологічний цикл.

Катедра біохемії 31. — Катедра загальної та застосованої фізіології 31. — Лабораторія неврофізіології при кафедрі фізіології 32. — Катедра експериментальної зоології 33. — Дніпрянська біологічна станція 34. — Катедра морфології тварин з Приморською біостанцією 34.

7. Медичний цикл.

Катедра патологічної фізіології з Комісією для вивчення проблем патології 35. — Катедра санітарії та гігієни 36. —

Катедра патологічної анатомії з Патолого-анатомічною комісією 38. — Психотехнічний кабінет і Психотехнічна комісія 39.

II. Соціально-економічний відділ ВУАН.

8. Економічний цикл.

Інститут соц. реконструкції сільського господарства 41. — Катедра статистики з Демографічним інститутом 42. — Комісія торгівлі й транспорту 44. — Комісія для вивчення фінансових та банкових справ 46.

9. Цикл філософії-соціології.

Філософська комісія 48. — Соціологічна комісія 51. — Комісія радбудівництва та права 51. — Комісія надпитання 52.

10. Історичний цикл.

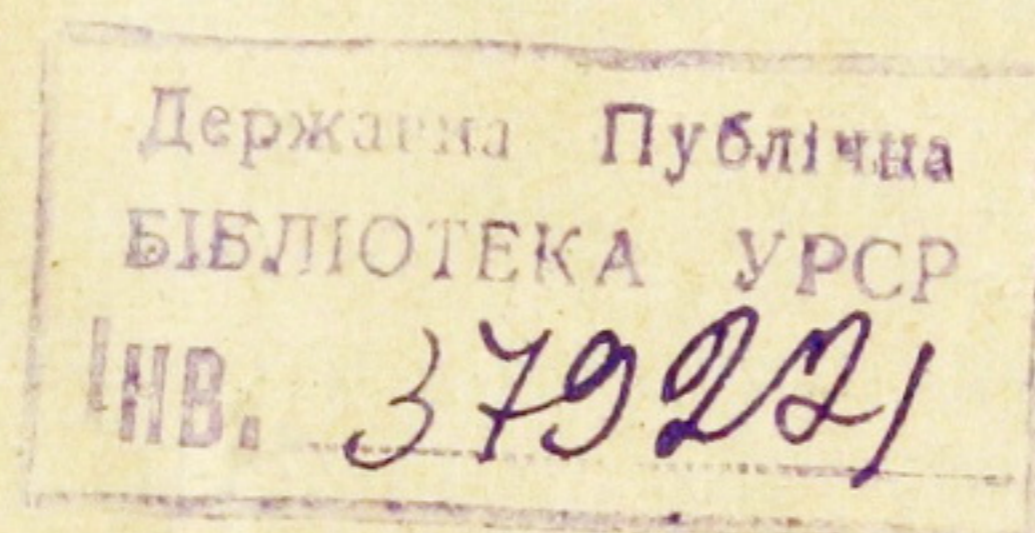
Катедра преісторії України 53. — Комісія соціально-економічної історії України 54. — Катедра історії України за доби торгового капіталу 55. — Культурно-історична комісія 56. — Комісія Києва і Правобережжя 57. — Комісія історії козаччини 58. — Комісія історії реформ 58. — Комісія історії Заходу 59. — Комісія історії Близького Сходу 60. — Археографічна комісія 62. — Комісія історії українського права 63. — Комісія для вивчення звичаєвого права України 64. — Комісія історії Західньої України 65. — Всеукраїнський археологічний комітет 65. — Археологічний музей 66. — Етнографічна комісія 67. — Музей етнології 68. — Історично-географічна комісія 69. — Катедра української етнографії 69.

11. Цикл: Мова, література та мистецтво.

Науково-дослідний інститут мовознавства 70. — Комісія укр. письменства доби феудалізму 74. — Комісія укр. літератури доби промислового капіталізму й імперіялізму 75. — Кабінет українського мистецтва 76. Кабінет революційного масового мистецтва 77. — Кабінет порівняльного музикознавства 77. — Кабінет дослідження дитячої творчості 78. — Музей діячів науки та мистецтва на Україні 78. — Театральний музей 80.

III. Установи при президії ВУАН.

Бібліографічна комісія 82. — Комісія Дніпрельстану 83.

О П О В І Щ Е Н Н Я

Всеукраїнська Академія Наук оголошує конкурс на заміщення по її установах вакантних посад, що їх список подається нижче. Заяви про заміщення цих посад за конкурсом подаються до 1-го грудня 1931 р. на ім'я неодмінного секретаря ВУАН через секретаріят Академії (Київ, вул. Чудновського 2). Після 1-го грудня 1931 р. заяви не прийматимуться. До заяви, де треба зазначити прізвище, ім'я та по батькові того, хто подає, потрібно додати: 1) короткий життєпис (в двох примірниках), 2) документа або довідку про освіту, 3) відомості й документи про наукову кваліфікацію й про науковий та практичний стаж, 4) список наукових праць (в двох примірниках) та самі роботи, якщо вони є, 5) відомості про рік народження, національність, партійність, соцстан (походження), громадський стаж та про знання української й чужих мов, 6) відомості про попередню працю, де тепер працює й де живе (адресу). Бажано, щоб до заяви додана була рекомендація від радянських установ професійних або громадських організацій.

При цьому подається до відома: якщо цей конкурс буде продовжений, заяви, подані на попередній конкурс, переносяться на новий розгляд тоді тільки, коли про це зазначено в заявах або окремо.

Пояснення в справах конкурсу та вимоги до кандидатів можна одержати в Секретаріяті ВУАН.

СПИСОК ВІЛЬНИХ ПОСАД.

1. Природничо - технічний відділ.

Посади керівничого:

1. Лябораторії патологічної фізіології.

Посади старшого наукового співробітника.

2. К-сії для вивчання проблем патології.
3. Лябораторії патологічної фізіології.

Посади наукового співробітника:

4. К-сії застосованої математики.
5. К-ту математичної статистики.

6. Ін-ту будівельної механіки.
7. К-ту Транспортної механіки.
8. Електрозварної лябораторії.
9. Хемлябораторії.
10. „
11. „
12. Хемтехнологічної лябораторії.
13. К-сії для вивчання української хемічної промисловости.
14. К-сії перебудови агротехнічн. основ соціяліст. сільського господарства.
15. Геологічного кабінету.
16. К-сії височування.
17. Лябораторії фізичної фізіології рослин.
18. Лябораторії патологічної фізіології.

Посади ляборанта:

19. Лябораторії прикладної механіки та електромеханіки.
20. Лябораторії інженерних споруджень.
21. Географічної к-сії.
22. К-ту антропології ім. Вовка.
23. К-ри санітарії та гігієни (ляборанта - статистика).
24. Психотехнічного кабінету.
25. Хемлябораторії.
26. К-ту транспортної механіки (посада механіка-ляборанта).

II. Соціяльно - економічний відділ.

Посади старшого наукового співробітника:

27. К-сії філософічної.
28. „ нацпитання.
29. „ нацменшостей.
30. „ радянського права й радянського будівництва.
31. „ історії реврухів на Україні.
32. „ історично-географічної.
33. „ торгу й транспорту.
34. Всеукр. археолог. комітету.
35. К-сії історії Зах. України.
36. „ „ „ „

Посади наукових співробітників:

37. К-сії економіки перех. доби.
38. „ фінансових та банкових справ.
39. „ торгу й транспорту.
40. Демографічного і-ту.
41. К-ри передісторії України.
42. К-сії історії реврухів на Україні.
43. „ „ „ „

44. К-сії Близького Сходу.
45. „ „ „
46. „ українського права.
47. „ археографічної.
48. „ біографічн. словника діячів України.
49. Всеукр. археолог. комітету і музею.
50. „ „ „
51. К-сії історії укр. літератури часів промислового ка-
піталу та імперіялізму.
52. К-сії історії укр. літератури часів промислового ка-
піталу та імперіялізму.
53. К-сії пожовтневої радянської літератури.
54. Кабінет історії українського мистецтва.
55. „ „ „
56. „ масового революційного мистецтва.
57. Комісії нацпитання.
58. „ історії Зах. України.

Посади лаборантів:

59. К-сії укр. етнографії.
60. „ істор.-географічної.
61. „ „ „
62. „ біограф. словника діячів України.
63. Всеукр. археолог. комітету і музею.
64. К-ри історії укр. мистецтва.
65. К-ту порівняльного музикознавства.

